

Délibáb

34
FILLÉR

3. SZÁM

Eszenyi Olga és Nagy István
ÉS A YAKOK LÁTNAK
c. Munnia-Hosszu Zoltán-
film (közvetlen)

RÁDIÓMŰSOR
MÁRC. 27-TŐL APR. 2-IG

Mankó

reggelire
uzsonnára

Pátia

KÁVÉPÓTLÓ

Iszunk forrón!

Déliab

Színházi hetilap

Felolós szerkesztő: **BIBÓ LAJOS** * Szerkesztő: **DÁLOKY JÁNOS**

Megjelenik minden szombaton

*

XVIII. évfolyam

Budapest, 1944
március 25.

13. szám

*

Meddig?

Semmi kifogásunk ellene, hogy végre azok is kihasználják a kedvező kereseti és érvényesítési lehetőségeket, akik egész életükben hősies önfeláldozással szolgálták a tudomány, az irodalom és a művészet örök nagy eszményeit. Nincs kifogásunk az ellen sem, hogy a közönség egyrésze túlzott imádatában már életében szobortalapzatra emeli kedvenceit, akik hangversenyeken, színházakban, mozikban és egyéb nyilvános előadásokon megrikolják vagy megneveztették.

Véleményünk szerint azonban, mint minden dolognak a világon, ennek a tünetnek, helyesebben kérdésnek is megvan a határa. Soha időszerűbb és mélyebb jelentőségű nem volt a meghatározás, mint éppen most: a siker a gyengéket elvakítja, az erőseket szerényekké és óvatossá teszi. Szóljunk tehát egyelőre a sztárokról. Azokról a hölgyekről és urakról, akik valósággal megszálltak minden olyan helyet, amely ilyen vagy olyan címen a nyilvánosságot jelenti. A népszerűségnek ezek a rettenthetetlen roham-amazonjai és roham-legényei már reggel öt órakor megszólnak a rádió hanghullámain, hogy különböző módon és alakban esti tízenkét óráig szavaljanak, komédiázzanak, énekeljenek és bukfencezzenek a néző és hallgató hovatovább tébolyult gyönyörűségére.

A próza színe, aki eddig negébe omló lársadalmi színművekben és zordon történelmi drámákban csatoltatta riasztó szekszepiljét és vadkanagyarait, a hangversenydobogón és az éter rezgésein mint énekművész esábos szerelmi dalokat ömleng délelött tízenegy és négy óra között. A napsugárból és holdfényből szólt naivácska, akit lassanként földöntúli lénygé léptet elő a lömegörület, a változatosság kedvéért mint táncművésznő ingerli dühödt jenevadakká rajongóit, hogy bebizonyítsa, tünde és rejtelmes lényében egy akrobata erőművésznő is elveszett többek között. Kültelki operettosillagok Adyt zokognak és mennydörögnek a pódiumon, színezzé szelidült komikusok, akik puztán külalakjukkal: két ballábukkal, kancsal szemükkel, jerde képükkel, lorz ormányukkal és csirkemellükkel képviselik a művészi kiállást és nemes humort, Ödipusz kastélya körül ólálkodnak s magukra öltve a sorstragédiák sötét mezét, a végzet lobogó szavait üvöltik esténként hallgatóságuknak.

Mi ez?! — kérdi riadtan a gyanútlan lélek. Mikor és hol ér már véget ez a puztító izléstelenység, amely hovatovább komolyan veszélyezteti a vásznal, a színpadot, a pódiumot: az irodalom és művészet szószekeit.

Talán elég volna már, hölgyeim és uraim!

B. L.

Tavaszi beszélgetés JÁVOR PÁLLAL

Jávor Pál a Pasaréti-úti villa terraszán fogad bennünket. Két kutya ugrádozik körülötte; bájos, esetlen jószágok.

— *Mindig van néhány kölyökkutyám raktáron* — mondja a házigazda mosolyogva. — *Ezek a házőrzők. Mindenkit megugálnak, aki a kert előtt elmegy. De talán nézzük meg a kerlecskémét, ha úgy tetszik...* A tavasz már nálunk is beköszöntött: a fái rügyeznek, a tulipánok és jácintok is kidugták fejüket a földből.

Megszemléltük a gondosan ápolt kertet, aztán követtük a házigazdát a villába... Jávor Pál dolgozószobájában vagyunk. Az íróasztal nem pusztán dísz ebben a szobában; a nyitott könyvek, füzetek és papírlapok elárulják, hogy a ház ura valóban dolgozni szokott.

— *Igaz, hogy regényt ír?* — kérdezzük.

— *Nem!* — válaszolja határozottan. — *De néha elkap valami különös hangulat, ilyenkor leírok egy-egy verset, esetleg novellát is...* A múlt hónapban néhány Krudy-novellát dolgoztam át rádióra... Krudy igazi tehetség volt, olyan, mint a badaesonyi bor: egy kicsit kesernyés, mégis tüzes és jöleg utánózatlan. Mondhatom, öröm volt számomra a Krudy-novellák rádióra való átdolgozása.

— *Mi van a színházzal? Milyen szerepre készül mostanában?*

— *Titokzatos arcot vág.*

— *Nem tudom, de akkor sem mondanám meg, ha tudnám...* Már sokszor megbántam, ha időelőtti beszéltem színházi terveimről... Annyit azonban elárulhatok, hogy...

— *Nos?*

— *Mindenesetre még egy igen nagy szerepet fogok játszani az idén a Nemzeti Színházban. Kítűnő barátom, Németh Antal, legalább is azt mondta.*

— *Drámai szerep lesz?*

— *Nem tudom* — tér ki Jávor a válasz elől. — *Mindent elmondtam, amit tudok.*

— *És hogy állunk a filmmel?*

— *Igen nagy filmszerepekre készültök...* *Elsőnek azt hiszem a „Vihar után” című film főszerepét fogom eljátszani.*

— *És milyen a szerep?*

— *Nagyszerű. Egy karmestert fogok alakítani...*

— *Dirigálni is fog?*

— *De mennyre. Eldirigálom az egész hatodik szimfóniát...* *A következő szerepem a „Két férj asszonya” című filmben lesz, melyet Ráthonyi rendez. Tüdős Klára új filmjében „A hetedik parancsolat”-ban is alkalmasint játszani fogok...*

— *Kiket tart a legjobb magyar filmrendezőknél?*

— *A kérdés kissé meghökkenti, de kis gondolkodás után mégis válaszol:*

— *Hála Istennek most már sok kiváló rendezőnk van...* *Nem akarok senkit megsérteni és ezért találatomra csak az „r”-betűsöket említem meg: Radványi, Rodriguez, mindkettő névéhez már igen sok siker járódik...*

— *És sok emlék is?*

— *Ugy van...* *Előbbivel egy olasz filmet forgattunk, utóbbival pedig az „Életre ítélve” és a „Néma kolostor” című filmeket csináltuk együtt.*

— *A partnernői közül kit szerel a legjobban?*

— *Minden tehetséges színésznővel szívesen játszom* — válaszolja óvatosan.

— *Mégis: Karády, Szelezky, Tolnay?*

— *Mosolyog.*

— *Kár találgatni... Önök talán elárulnák, hogy kit szeretnek legjobban?...* *Ugyebár nem?...* *Miért kívánják tehát tőlem?*

— *Tehát Karády?*

— *Igen... az az nem...* *Mondtam, hogy erre a kérdésre nem válaszolok!*

— *Melyik szerepet játszánád el a legszívesebben a színházban?*

— *Azt, amit most írnak* — válaszolja nevetve. — *Egyébként régi vágyam volt a Peer Gynt és boldog voltam, amikor végre eljátszhattam...* *De egyébként sem panaszkodhatok. Sok szép szerepet játszottam már Budapest színházaiban. Soha nem panaszkodtam, ha egyik-másik szerep rövid volt, legalább is rövidebb, mint a főszerep...* *Romeo mellett szívesen játszottam Mercutiót és „Aranyszárnyak”-ban mindössze két jelenetben szerepelek...* *Aki jó színésznek tartja magát, annak az epizódszerepeket sem szabad megvetnie, mert sokszor éppen ezeket a legnehezebb eljátszani...* *Elég, ha Sugár Károlyra és Pethes Imrére utalok, ők a legkisebb szerepben is óriások voltak...* *Persze, ezzel nem akarom azt mondani, hogy nem a főszerepeket szeretem a legjobban. Ha ezt tenném, akkor hazudnék! Igazi, nagy sikereim mégis csak a Thomas Paine és a Peer Gynt voltak.*

— *Tehát a nemzetiszínházi szerepei?*

— *Igen. Németh Antalnak rendkívül sokat köszönhetek.*

— És hogy érezte magát a vígszínházi bemutatón ?

— Különben . . . A Vígszínház a második otthonom.

— Mik a jövő tervei ?

— Csillagász leszek — mondja nyugodtan.

Annyira megdöbbenünk, hogy percekig nem jutottunk szóhoz.

— Ez természetesen tréfa ?

— Nem . . . Műkedvelő csillagász leszek . . . Mindig nagyon érdekelték az ég ragyogó csodái és most, az egyik barátom felkérésére, beléptem a műkedvelő csillagászok népes láborába. Elhatároztam, hogy minden nagyobb összejövetelen résztveszek és már alig várom a pillanatot, amikor felmegyünk az obszervatóriumba és a teleszkópon keresztül megszemléljük majd a különféle égitesteket . . . Titokban mindig irigyeltem a csillagászokat. Valahogy nem egészen földi embereknek képzelem őket. Mindenesetre közelebb laknak Istenhez, mint mi . . . Talán ezért akarok csillagász lenni !

Amikor távoznak Jávor Pál portájától, már egészen sötét van. A fák fekete, magányos őrszemként veszik körül a fehér villát. Az égbolton kék, fehér és vörös fényvel ragyognak a csillagok . . .

Barsi Ödön

Csendes elmélkedés Nietzsche-vel

A leggyorsabb „közlekedési eszköz” a telefon

— Várom a tavaszt. Már nincs messze

— Mindig van néhány kölyökkutyám raktáron

Beszélgetés

a Jókai-nagydíjas Gáspár Jenővel

A közönség jól ismeri és szereti Gáspár Jenőnek, a finomtollú lírikusnak írásait, regényeit, elbeszéléseit, költeményeit. Gáspár Jenő, aki a Sajtókamara igazgató-főtájkára is, gazdag költői multra tekinthet vissza. De adjuk át neki a szót:

— *Öseim is foglalkozhattak írással, mert hiszen Apafi literári nemességet adományozott nekik. A címerünk: zöld mezőben tüskés rózsabokor, rajta éneklő jülemüle s egy szál rózsá. Az oklevél jellegéje pedig: „Nincsen rózsá tövis nélkül.”*

Mindez csak egy kis visszpillantás volt a múltba Gáspár Jenő részéről. Megkérjük, mesélje el nagy vonásokban a karrierjét. Ime a válasz:

— *Már hatodikos gimnazista koromban írtam. Verseseket. Egyre többet. Ezt mutatja a matematika-kalkulusom rohamos romlása a bizonyítványokban. Egerben voltam papnövendék, amikor a „Zászlónk” című ifjúsági lapban az első verseim megjelentek. Mint új katolikus költőt harangoztak be.*

— Felszentelt pap volt?

— *Nem. Később tanári pályára mentem s évekig tanítottam Budapesten.*

— Hány könyvet írt?

— *Kilencet.*

— Önkéntelenül felvetődik, melyiket szereti legjobban?

— *Talán „A puszták fiait”. A pogány és a keresztény magyarság találkozásáról szól. Vagy inkább „A világ orvosát”. Ennek Szent Péter a főalakja s folytatását is megírtam, ha időm lenne rá. Szent Pállal, mint főhőssel. De az is lehet, hogy az „Aranypáva” című történelmi regényemet választanom. Társadalmi regényeim közül a „Kék sziget” is közel fekszik szívemhez, mert művészregény, a „Nagy tavasz” pedig azért, mert egyetemi ifjúságom története.*

— Versei közül?

— *Itt már határozott választ tudok adni. A „Petronius búcsúdala” című versemel szerelmem legjobban. 1918 őszén, az összeomlás halása alatt írtam. Az akkori, őszirózsás forradalmat római környezetbe ültettem át. A versnek olyan sikere volt, hogy a területbővíti liga százezer példányban nyomtatta ki, a vörösek a megmaradt példányokat pedig elkobozták. Büszke vagyok rá, mert ez a költeményem is szerepel érdemeim között, amelyekért a Nemzetvédelmi Keresztet megkaptam.*

— Utólag gratulálunk a Petőfi Társaság Jókai-nagydíjához s megkérdezzük, mit jelent ma ez a díj?

— *Anyagiilag semmit. Erkölcsileg talán éppen ezért nagyon sokat. A Petőfi Társaságnak tulajdonképpen csak egy nagydíja van, de ezt a díjat minden évben másként hívják: Petőfi-díj, ha lírikus, Jókai-díj, ha elbeszélő, Gyulai-díj, ha esztéta és Madách-díj, ha drámatró kapja. Négy évvel ezelőtt Gulácsy Irén kapta meg előltem utóljára a Jókai-díjat.*

— Mikor választották meg a Petőfi Társaság tagjává?

— *Harminc éves koromban. Azóta, mint a társaság tükára voltam már múzeumőr, újabban pedig mint a Petőfi-Ház igazgatója őrzöm Petőfi és Jókai ereklyéit.*

Közbevetőleg megkérdezzük: mint 30 éves költői és 25 éves újságírói jubileumát ünneplő író valószínűleg tudja, hol vannak, hol rejtőznek a fiatal költők?

— *Nincs is olyan kevés belőlük. Igaz, hogy az igazi tehetség kevés. Lehel, az az oka, hogy az „elefántcsonttorony-irodalom” már régen megbukott s a költők nagyon is prózai pályán vannak, ahhoz, hogy verseket írjanak.*

— Mondjon valamit a sokat emlegetett kritikus-vitáról.

— *Nem osztom a kritikusok ostorozóinak véleményét. A napilapok kritikái természetükénél fogva mindig könnyebb fajsúlyúak. De kellene egy a napi kritikákon felül álló külön kritikai folyóirat. Ennek engedély-kérélmé most van elintézés alatt.*

— Megenged még egy kérdést: kell-e a költőnek a nyomor?

— *Nem feltétlenül. Vagy mondjuk így: ez is egyéni. Van, aki a pokol mélyében is tud remekművet alkotni, de ennek lehetőségét a tündérpalota sem zárja ki.*

H. K.

Rác Vali

örökre elbúcsúzik a dobogótól

Valahányszor „Beszél a fiad“, ezt a szívsimogató sanzont halljuk, Budapest és a honvédhangversenyek kedvence Rác Valija jut eszünkbe, akiről az utóbbi időben kelleetlenül sokat — de nem minden ok nélkül — beszéltek a kulisszák mögött. Az alapot a támogatásra, a hír-költésre félévi rádióletiltása adta. Amikor ott ültünk a népszerű énekesnő gyönyörű, kellemes otthonában, megkértük, mondja el őszintén mindazt, amiről ilyenkor nemcsak, hogy beszélni lehet, sőt illik.

Rác Vali nehezen hajlik a vallató szóra, de aztán így kezdi vallomását:

— Tény, hogy a rádió vezetősége, egy nem egészen rajtam múló ok miatt hat hónapra eltiltott a rádiószerepléstől. Ez még mult év decemberében történt, de „büntetésem“ áprilisban már le is jár. Őszinte vagyok, megvallom, egy akkori nagyváradi katonakórházi hangversenyem előkészülete miatt megfeledkeztem Dolecskó szerzői estjén való felléptemről.

Rác Valit megnyugtattuk, hogy nem az egyetlen, akivel ehhez hasonló tragédia megtörtént.

— Most már mit szándékszik tenni? — tettük fel terveivel kapcsolatos kérdésünket.

— Egyelőre addig énekelek a dunaparti törzshelyem pódiumán, amíg a szerződésemmel erre kötelez. Azonfelül teljes felkészültséggel várom a következő nagy filmfőszerepemet.

Csend. Rác Vali hallgat, mi pedig ugyancsak néhány pillanatra gondolkodunk a szőcskán, hogy „azonfelül“ ez esetben mit is jelent.

— Mit ért ezalatt, mire célzott ezzel a művésznő?

— Úgy határoztam, elbúcsúzom a dobogótól.

Saját lemezeit hallgatja

Tábori levelek tömege

— És ez az elhatározása végleges?

— Visszavonhatatlan, Valamikor énektanárnőnek készültem, megszereztem az énektanári diplomát és énekesnő lett belőlem. Mint ilyen — színpadon, filmben szerepeltem. Felléptem a Kroll-Operában, Berlinben kaptam rádiómeghívást. Új filmem Barabás Pál „Ez a világ eladó“ című regényéből íródott s a Nemzeti Színházban is bemutatott „Péncz, péncz, péncz“ nagysikerű szindarab nyomán készült.

— Hány éve pódium-énekesnő?

— Öt éve énekelek s most végleg lemondok a kávéházi éneklésről.

— Mik a tervei a jövőt illetően?

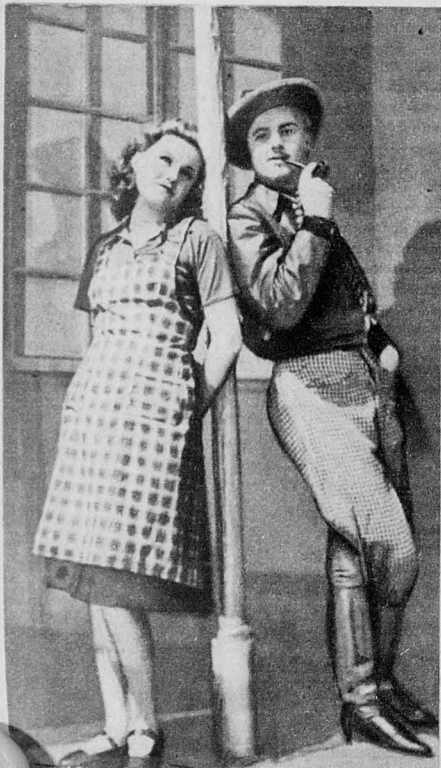
— Igyekszem visszatérni a komoly zenéhez. Újabban csak művészlemezeket hallgatok. Remélem, hogy valamikor saját gyermekeimet fogom énekre tanítani. M. V. de akkor már csak tanárnő leszek.

Meghitt sarok a könyvtárszobájában

Előadás előtt

Interjú

RÖVIDFILM 2 FELVONÁSBAN

Főszereplő: Szörényi Éva
 Hang: Ifj. Örményi István
 Kép: Méreiné
 Szöveg: Urbán

Készült a Nemzeti Színházban és Szörényi Éva lakásán.

— ... A Szörényi már régen bement...
 — Ne beszélj!... Csak azért mondd, hogy elmenjek és ne kapjak autogrammot... Velem „nem tolsz ki...” Én maradok...
 — Hát maradj!... De én kérek tőle először...
 — Azt már nem... És elszóltad magad!... Szóval mégse ment be!... Irigy kutya vagy, vedd tudomásul!...
 — Te vagy irigy...
 — Nem én, hanem te... Mindjárt kapsz egy „frászt!...”
 Amíg a gyerekek veszekedtek a Nemzeti Színház színesszínházja előtt, Szörényi Éva csendben beszél a kapun. A gyerekek utána!... Félperc múlva elégedett arccal jönnek ki.

— Én hármát kaptam!... — büszkélkedik az egyik.
 — Hogy-hogy?? Hiszen csak egy autogrammot kértél.
 — Igen, de két indigó van a noteszemben...
 A színház folyosóján csatlakozunk Szörényi Évához és felkísérjük az öltözőbe.

— A szezon elején játszottam a „Zöldnadrágos lovag”-ban — mondja a művésznő. A „Napfoltok”-ban és a „Kaméliás hölgy”-ben nem volt nekem való szerep. A jelenlegi szerepem azonban nagyon kedves. Egy szerelmes, modern hamupipókékat játszom. A 106 éves öreganyó egyik dédunokáját.

— Ugy hallottuk, filmezik is.
 — Igen. 27-én végre elkezdjük a Madách-filmet forgatni. Azért mondom, hogy végre, mert már háromszor halasztották el a felvételek idejéig. Fráter Erzsit alakítom a filmben.
 — Most egy kényes kérdést: Mi a véleménye a magyar filmről?

Kissé szemrehányóan néz ránk. Álljuk a pillantást és magunkban megállapítjuk, hogy gyönyörű szeme van.

— Tényleg kényes kérdés — kezdi a művésznő. — A magyar filmgyártásban tagadhatatlanul vannak hibák, azonban vannak értékek is. Kritikusaink pedig főleg csak a hibákra mutatnak rá és az értékeket nem látják meg, illetve nem dicsérik a jót. Általában túlzásba viszik a támadásokat a magyar filmek ellen. A legnagyobb hiba pedig az, hogy a külföldi világhírművekkel hasonlítják össze a mi szerény kereteink között készült filmjeinket. Külföldön sokkal több pénz és idő áll a gyártók rendelkezésére, mint nálunk. Külföldön hosszú hónapokig készítenek egy filmet, tízszer-húszszor elpróbálnak egy-egy jelenetet, ép úgy, mint a színházban, nálunk két hét alatt készül egy film. Ehhez azután nem kell több magyarázat...
 — Nem bizony! — helyeselünk.

Ebben a pillanatban megszólal az ügyelő csengője, a művésznő indul a színpadra.

(Kép eltűnik, Szörényi Éva lakásán vagyunk. A művésznő takarít.)

Riporter (bélp): Kezitesókolom...
 Művésznő (leteszi a porrongyot): Jónapot...
 Ifj. Örményi István: Tá-tá-tá!...

A 106. születésnapban Ungváry Lászlóval

Riporter
 hoz): Pé
 Ifj.
 Tá-tá-tá
 Művés
 Ez az ő
 mondják
 azt mon
 Ifj. Örm
 tá!...
 — Me
 ka? —
 — K
 hangzik
 Ugye, n
 győzom
 Egy-kell
 már úgy
 gyobb ri
 umekkor

a ruh
 Ször
 log, a
 szél, a
 dokolt
 fiú! A
 vonás
 papáé
 A
 látunk
 rabok
 —
 kedve
 —
 szerep

Nines
 egy

Riporter (leül Istvánkához): Pá-pá...

II. Örményi István: Tá-tá-tá!...

Művésznő (mosolyog): Ez az ő specialitása. Ha azt mondják neki, pápá, akkor azt mondja...

II. Örményi István: Tá-tá!...

— Mennyi idős Istvánka? — érdeklődünk.

— Kilenc hónapos — hangzik a büszke válasz. —
Ugye, milyen nagy? Alig győzöm kötni a ruhákat. Egy-kettőre kinövi őket. Most már úgy csinátok, hogy nagyobb ruhákat kötök, mint amekkora kell, nehogy mire

Tá-tá! — mondja Istvánka és nem szereti a fényképezést

többször az egyéniségemnek teljesen megfelelő szerepet kapok és az ilyen szerepek az ember szívéhez nőnek. De talán a „Süt a nap” Julia és a „Sellő” áll legközelebb hozzám.

— Még egy utolsó kérdés. Mit csinál szabadidejében?

Felkacag.

— Szabadidőmben?? ... Találja ki.

— Olvas? ...

— Nem!

— Rádiózik?

— Nem!

— Passziánozik ...

— Nem!! Ugyse találja ki ... Takarítok! Két hónap óta lány nélkül vagyok és az összes házkörűli teendőket magam végzem.

Ugy látszik Szörényi Éva nem csak kitűnő színésznő, hanem remek háziasszony is. Elbűcsúzunk.

— Vízontlátásra — mondja a művésznő.

— Tá-tá! — gügyögjük és csak a lépcsőházban kapunk észbe, hogy rosszul köszöntünk. Ezennel helyesbítünk: Kezicsókólok ...

Megfőztem az ebédet, most teritek

a ruha elkészül, kinöfje ...

Szörényi Éva szeme csillog, amikor kisfiáról beszél. Anyai büszksége indokolt. Istvánka gyönyörű fiú! A mama összes szép vonásait örökölte. Sőt! A papáét is ...

A falakon fényképeket látunk, különböző színdarabokból.

— Melyik volt a legkedvesebb szerepe?

— Nagyon sok kedvenc szerepem van. Ugyanis leg-

Nines időm olvasni, csak egy pillanatra vettem elő a könyvet

SOLTHY GYÖRGY:

PRÓZAI SZÍNÉSZNEK ISTENÁLDÁSA AZ ÉNEKANG

Ennek a Jóhangú, népszerű színésznek nincs szerződése. Akik azt hiszik, hogy ezzel Solthyt száműzték a színházakból, csalódnak, mert nem tudják azt, hogy színésznek nem feltétlenül szükséges ez az írásos kellék. Beszédes bizonyíték maga Solthy, akiről túlzás nélkül elmondhatjuk, hogy „a mi kis városunk”, Budapest legelfoglaltabb színésze.

Az első „miért”-re Solthy ezzel válaszol:

— Eddig magam sem tudom s nem is gondolkozom azon: tulajdonképpen miért is maradtam „hoppor”. Nem is bánom, okát sem kutatom. Épp elégszer szerepelek így is. Sorra jártam már a vidéki városokat, rengeteget szerepelek hangversenyen s a rádióban. Ha tekintetbe veszem azt, hogy a rádióban átlagosan nyolc hangverseny esik egy hónapra, elmondhatom: én vagyok a rádióénekes-rekorder.

— Nem hiányzott a színpad?

— Őszintén megvallom: nem. Igaz, hogy önálló darabban játszani jobb, kielégítőbb, de anyagilag viszont így — sokkal jobban jártam. Újvidék, Sopron, Miskolc nem megvetni való város. Színházzszerető, kedves közönség van ott is.

— Mit szeret jobban? Prózái vagy operett-szerepet?

Solthy nem sokat gondolkozik s már is kész a válasszal:

— Természetesen a prózát. Annakidején a Művész Színházban nagy sikerem volt Bernard Shaw „Barbara őrnagy”-ában. Szerintem prózái színházban játszani sokkal jobb, értékebb, természetesebb. Igaz viszont, ha valaki énekelni is tud, sokszor előnyösebb helyzetbe kerül. Prózái színész számára az énekhang Isten áldása.

— Mégis, nincs remény arra, hogy a közönség újból színpadon lássa?

— Miért ne lenne? — teszi fel csodálkozva Solthy a kérdést. — Az, hogy jelenleg nincs szerződés, nem jelenti azt, hogy örökre hátat fordítottam a színpadnak. Színész életében egyáltalában nem ritka eset az ilyesmi. Ami pedig az új fellépést illeti, azt hiszem, erre is hamarosan sor kerül. Az Új Magyar Színház „Őfelsége a mama” című, soronkövető darabban Fedák Sári partnere leszek. Nyáron pedig valószínűen a szigeti szabadtéri színpadon látjuk viszont egymást. Igaz, hivatalosan még nem kértek fel, de úgy hallottam, hogy Fényes Szabotések valami nekem való, remek szerepet tartogatnak tarsolyukban. Különben majd meglátjuk. Az új szerződésről és az új évadról ne beszéljünk. Korai is lenne.

— Szenvedélye?

— Talán az, hogy nincs is szenvedélyem. Énekelni, rádiózni, olvasni szerelek s a divattól eltérően nem írom meg emlékeim, a regény s darabírást pedig az írókra bízom, abban a reményben, hogy megírják új szerepemet. Színpadra vagy filmre — mindegy.

Ha egyáltalában vannak, akik Solthy Györgyöt, mint éneklő prózai-színészt nem ismerik, temérdek azoknak száma, akik a népszerű filmszínészt tisztelik benne. Megkérdezzük tehát:

— Mi a legújabb filmje?

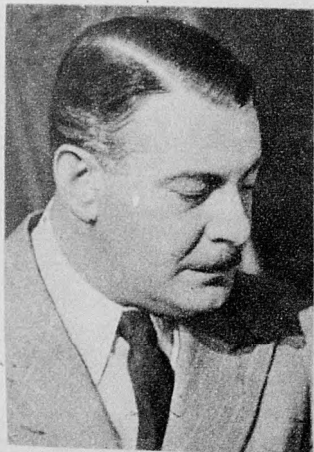
— Új filmem egyelőre nincs.

A legutolsó: a bolgár-magyar verzióban készült „Tengerparti randevu”. Rövidesen azonban újra a felvevőgép elé állok.

— Mi a leghőbb vágya?

— Játszani és újra játszani. Ennél nagyobb gyönyörűséget nem tudok elképzelni. Színpad, hangverseny-dobogó; egyszer egyik, másszor másik, de végeredményben mindegy, melyik van soron. S hogy a leghőbb vágyra visszatérjek, megmondom őszintén, kissé fogyni szeretnék. Hogy ezt elérhessem, kevéske időt szakítok magamnak kedvenc sportomhoz, az úszáshoz.

Mindaz, amit Solthy György mondott, csak öngazolás a szerződésnélküli színészről, akinek mindennél többet ér hivatása, ami népszerűségének, sikerének legbiztosabb záloga,

Zene

Március, április a zenei idény végét jelenti. Az idei hangversenyszezon a korlátozott viszonyok mellett is bátran minősíthető jelentősnek, hiszen hangversenypódiumainkon nemcsak a kiváló magyar, hanem a külföldi szólisták nagy egyéniségeivel is megismerkedhettünk. A tavasz legjelentősebb hangversenye Furtwängler vezénylese volt. A világhírű német karmester a legmagasabb muzsikát nyújtotta a közönségnek. A még hátralevő hangversenyek közül kiemelkedik a március 22-i IV. Mozart-est a Vigadóban, ahol Barbara Issakiades, a kiváló fiatal görög zongoraművész vendégszerepelt. Az intim kamaramuzsika a Kresz kamaracsoporttal zenejével áll ki időnként a közönség elé. A Nemzeti Múzeum kupolacsarnokában rendezendő matinék iránt minden alkalommal feltűnően nagy az érdeklődés. Március 26-i műsorukon Beethoven-, Dohnányi-, Schubert-művek szerepelnek. A francia muzsika hívei bizonyára nagy élvezettel fogják hallgatni a Harmonia Faure-Debussy-Ravel estjét március 29-én a Vigadóban. Április 3-án, Beethoven C-dur miséjét adja elő a Vigadóban a Székesfővárosi Zene- és Énekkar. Szólisták: Basilides Mária, Rösler Endre, Littassy György. A misét Adám Jenő és Karvaly Viktor vezénylik.

Zenei életünk a magas színvonalú hangversenyek sorával bizonyította be, hogy élén áll a főváros szellemi megnyilvánulásainak. Milyen vigasztaló lenne, ha filmjeink és színházi előadásaink is olyan komoly hittel s meggyőződéssel dolgoznának a művészetért, mint muzsikásaink. Erre azonban a csekély kivételtől eltekintve — nincs sok remény.

Gy.

Az Operaház gyermekbalettkara

Rokokó-est

Koós Zsófia, a finom tehetségű erdélyi színésznő Rokokó-estje egyike volt a legkedvesebb, legszínesebb művészi eseményeknek. Az előadás a magyar rokoko báját, a XVIII. század rokoko stílusának szép virágait varázsolta táncban, muzsikában, prózában a közönség elé. Zsedényi Károly és Pintér Margit az Operaház gyermekkorúsával rokoko-táncokat mutatott be, Koós Zsófia a rokoko költészet gyöngyszemeiből adott elő egyéni átéléssel. A rokoko-est meleg sikere sokban köszönhető a kitzűnő színésznő rokonszenves egyéniségének.

Koós Zsófia

Pintér Margit

Zsedényi Károly

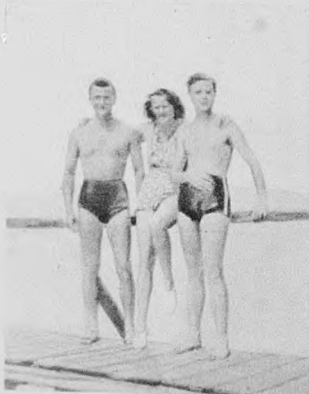
MŰVÉSZŰR, SZABAD AZ ÍRATOKAT?!!

Legújabb arcképen

Kedvence darabomban Muráti-
val játszottam

Mint balatoni évezősbajnok

Sámuel György Sándor

Születési helye: Budaörs

Andrássy színház tagja.

Születésnapja: nov. 30.

Névnapja: ápr. 17.

Vallása: rk.

Lakás: Páltes-u. 13.

Párjézott, nős-e: _____

Van-e gyermeke: nem tudom...

Hajszíne: sötétbarna v. világosbarna

Hagassága: 178 cm

Súlya: nem tudom

Kedvence darabja, amiben játszott: Egy nap a világ

Kedvence filmje, amiben játszott: Meg idáig nem jött

Mi fedezte fel és hol kezdte pályáját: Borsányi János - Sport

Mi volt első kiugró sikere: Stúdió és a földéje

Hol végezte iskoláit és hol élt fiatal korában: _____

Budaörsön

Mi akart eredetileg lenni: színészként, később majd tenorista

Legkedvesebb szórakozása: hajózás

Legszébb színdarab, amit látott: Asz embek tragédiája

Legszébb film, amit látott: Stúdió kollégák

Legszébb könyv, amit olvastott: Két fogoly

Kedvence írója: meg nem tudtam el

Kedvence zeneszerzője: Gríeg

Kedvence virága: mind szeretem (je inkább csokor...)

Kedvence kőnije: Armand

Kedvence tánca: nem tudok táncolni

Kedvence ruhaszíne: szürke

Kedvence sportja: lovás

Kedvence állatja: macska

Kedvence étel: csirkés főtt csirke és csirke saláta

Kedvence cigarettája: amiből kapok a Trofittant.

Sámuel György Sándor

Muráti Lillivel „A pénz nem boldogít” c. darabban

Négy szem közt

IRÉNE CSÁSZÁRNÓVEL

Eöry Katóról, a Nemzeti Színház sok sikert aratott művésznőjéről nem „bemutató”-cikk megírása volt a célunk. Az amolyan írásos útnakindítás vagy pláne újrafelfedezés nem illik egyéniségéhez. Ez a kulturált, messzi világot bejáft színésznő már jónéhány remekléssel érdemelte ki a maradéktalan elismerést, a sikert. Megtette már azt, egy nagyon emlékezetes „felséges” beugrása során, hogy két óra alatt tanulta be azt a szerepet, amire az éppen helyettesítésre szoruló színésznő heteken át készült. A huzamosabb idei szombat-éltutáni ifjúsági „Bizánc”-előadáson mint Iréne császárné megszemélyesítőjének tapsolt a zsúfolásig telt színház közönsége. Este viszont a „106. születésnap” során — bár neve a színlapon szerepelt — Eöry Kató nem jelent meg a színen.

A színházi rémhir eloszlása érdekében magához Eöry Katóhoz fordultunk felvilágosításért. Kérdésünkre mosolyogva így válaszolt:

— Van úgy, hogy a nagy plakáton engem hirdetnek s nem én játszom. S meglőrlént már az is, hogy más nevét hirdették és én játszottam helyette. Rejtélyről szó sincs. Ilyen volt az „Örkomozgó” esete is, amikor a Szörényi Évának kiosztott szerepet már a bemutatón is én játszottam.

— Iréne császárné is beugrások szerepe?

— Nem. Amikor a „Bizánc”-ot most műsorra tűzték, reám esett a választás. Lehel-c színésznő számára nagyobb boldogság, mint a Nemzeti Színházban eljátszani Iréne szerepét. Imádom a halhatatlan szerepet. Az örök emberit és irodalmi. Ha valaki megkérdezné tőlem mit játszanék állandóan s a legszívesebben, csak azt válaszolnám: klasszikust. Shakespeare-t, Molière-t s a klasszikus magyar népi drámát. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy a modern szerepekre kevesebb gondtal, vagy kevesebb szeretettel készülnek.

A kulisszák mögé betekinteni vágyó kíváncsiskodás hordadt fel bennünk, amikor feltettük a kérdést?

— Egy már többször eljátszott klasszikus nagy színmű ismétlésénél újra betanulja művésznő a szerepet?

— Uj betanulás akkor már nem szükséges, csak újraolvasás. Ez a játék szempontjából is előnyös.

— Iréne császárné után mi a következő szerepe?

— Nem tudom mi az igazgatóság terve. Különböen egy a lényeg: játszani jó darabban — jó szerepet.

— Van-e magánélete egy színésznőnek?

— Bármennyire is elfoglalt legyen egy színésznő, kell, hogy

Eöry Kató

magánélete legyen. Akármilyen rövid időre is, de kikapcsolódik a maga második világából, a színházból. Az én szórakozásom a könyv. Ezzel szemben nem írok regényt, ezt a férjakra hagyom.

— Mi volt legnagyobb élménye?

— Párizs... San Remo... Nizza... de ami a legnagyobb, hat hét alatt autón száguldtam végig Amerikán.

— Ha már a filmnél tartunk — a művésznő filmezett-e?

— György István rendezésében játszottam a Vihar Kemenespusztán című filmben. Később a Bor, Iza néni, Ida regénye című következett. Ha szükségét látják annak, hogy valamely filmszerepet rám osszanak, majd újra filmezem.

— Néhány szót a fiatalokról.

— Általában nem szólok a problémához. Viszont, akikkel ismerem s akik itt a Nemzeti színpadán szerepelnek, úgy látom, a megfelelő felkészültséggel indulnak. Külön kivétel: Bakó Márta. Rendkívüli tehetségek tartom.

M. V.

Abonyi Géza és Eöry Kató
(Mérey felv.)

Lux Marietta
(Fekete felv.)

"Rönke" beszélgetés LUX MARIETTÁVAL

Divatos márciusi havasesőben várakoztunk üres villamosra és ebben a reménytelen helyzetben hozott össze bennünket a véletlen a rég nem látott Lux Mariettával. Arra a kérdésünkre, hol hújkál mostanában, nevetve válaszol:

— A vidéki városokat járom. Bekapcsolódtam a GYOSZ szabadidőmozgalom által rendezett előadássorozatokba. Az elmúlt hónapokban majd az egész Dunántúlt végigutaztuk és hála Istennek, sehol sem volt mány a sikerben. Fárasztók ezek az utazások, de szívesen csinálom, mert imádom a vidéki közönséget. A balettel soha nem látott embereknek szinte ellát a lélekzete, valahányszor egy-egy píructet vagy ugrást csinálók.

Mi is őszinte csodálói vagyunk az ifjú hölgy művészetének, nem meglepetés tehát számunkra a vidéki közönség rajongása.

— Aztán azt az autogrammostromot látnák! Alig tudjuk elhagyni a színházat egy-egy előadás után. S közben a gyerekek összesűgnak mögöttünk: milyen piros az arca, hogy ki van festve...

— Elismerjük, hogy szeretheti ezeket a tőrakat, de mik a tervevei a jövőre nézve?

— Legyek őszinte? Nagyon szeretnék filmezni. Ez a leghőbb vágyam és ennek érdekében nem is akarok mást, csak tanulni és tanulni! Szerencsére a legjobb kezekben vagyok: Nádassy mester irányítja tanulmányaimat.

Olyan őszinte a lelkesedése, hogyha módunkban volna, mindjárt rábíznánk egy filmfőszerepet. Ugyanazzal a lelkesedéssel folytatja:

— A tanulás egyik láncszeme a vidéki turnézás is. Így szerzem meg a rutint. Legutóbb az úvidéki kívánsághangversenyen vettem részt Nagy István és Dorita Boneva társaságában.

Reméljük, hogy a vidéki turnék hamarosan filmgyárban végződnek.

Villámbeszélgetés Kazacsay Tiborral

a vidék zenei életéről, készülő művéről és egyebekről

Kazacsay Tibornál jártunk, aki nemcsak kiváló zeneszerző, hanem a vidék zenei életének tevékeny előmozdítója, számtalan vidéki zeneiskola szervezője.

— Tapasztalható-e újabb fejlődés a vidék zenei életének terén? — kérjük:

— A háború hátráltatja munkánkat, de mi azért a vidék zenei életének kiépítését teljes erővel folytatjuk.

— Hallottuk, hogy érdekes zenei munkán dolgozik?

— Most fejezem be „Az új zene összhangzattana” című többszázoldalas munkámat. Több mint ezer klisé, rengeteg analízis példát dolgoztam föl, hogy a kérdést minél jobban megvilágítsam.

— Milyen viszonyban vannak vidéki zeneművészeink a Rádióval?

— Rengeleg vidéken élő és tevékenykedő zeneművészeink szerepel állandóan a Rádió műsorán. Ezzel egyrészt az a célunk, hogy művészeinkben tovább fejlődjenek, másrészt, hogy a vállalt missziót, a vidék zenei kultúrájának fejlesztését minél nagyobb kedvvel végezzék.

Kazacsay Tibor sokoldalú munkásságán kívül lelkes propagálója a fúvószenének is. Ezért még egy kérdést teszünk fel:

— Milyen sikerrel zárult a fúvós-kamarazene ciklus első hangversenye?

— Az első ilyen hangversenyt [februárban rendeztük. Nagy várakozással tekintettünk eléje, mert az volt a célunk, hogy a fúvóshangszereket és zeneműveket széles körben népszerűsítsük. Sajnos, kevés magyar fúvósunk van. Ezt különösen akkor tapasztaljuk, ha vidéki szimfonikus zenekarokat szervezünk. Itt kell megemlítenem, hogy körülbelül harminc zeneszerzőnk ugyanannyi fúvós zenekari művét sikerült fölfejdenem, ami igen örvendetes jelenség s igazolja a fúvós zenét népszerűsíteni kívánó törekvésünket.

Kazacsay Tibor

— SZTÁRNAK LENNI KÖNNYŰ, SZINÉSZNEK LENNI NEHÉZ!

— mondja Naszódy Sándor, az új színész-lakástulajdonos

Gyakran készül az újságról komoly interjúra és habkönnyű cikkeske lesz belőle, mert az interjúalanyok nem volt mandanivalója. Ezúttal fordítva történt. Igazán nem szándékoztunk komoly témákat érinteni, amikor elhatároztuk, hogy meglátogatjuk Naszódy Sándort, a Nemzeti Színház rokonszenves fiatal tagját. A riportnak az adott közvetlen aktualitást, hogy a művész új lakásba költözött. Mégpedig először életében önálló, saját lakásba, mert eddig az édesanyjával lakott. Mielőtt tovább mennénk, azokkal, akik irigylik Naszódyt és magukban megállapítják, hogy „könnyű ezeknek a komédiásoknak, mindent el tudnak intézni!” — azokkal közölnünk kell, hogy a legfrissebb pesti lakásbérletnek három évi utánjárásába került, míg a lakáshivatal útján a Rothermeretca 27. számú ház IV. emeletén lévő barátságos kis lakáshoz jutott.

Körülnézünk a tágas, levegős szobában és kényelembe helyezzük magunkat. Van helyünk rá bőven, mert a terem bizony még nincs túlzsúfolva bútorokkal. Az íróasztalt például a napokban várja a házigazda.

Az íróasztalról az irodalomra kapcsolunk át, az irodalomról a színházra, a színházi problémákra. A derűs napsugárszöke fiatalember tekintete elhorul; mintha még a haja is sötétebb lenne egy árnyalattal... Valósággal támadásba lendül:

— *Én a színpad szerelmese vagyok... Szomorúan nézem tehát, hogy manapság mennyien jönnek készülélenül erre a gyönyörű pályára! Ha tőlem függne, bezáratnám az összes magániskolákat, mert csak éhes, de alap nélkül követeendő fiatalokat szabadltanak a világot jelentő deszkákra. Legtöbbjüket csak a neon és a csillógás őrzi, nem hit és hitvágyérzet. Sokan pedig még ilyen magániskolába sem íratkoznak be. Miért nem tesz a kuruzsló kamarai vizsgát és utána operál?!...*

Az ilyen készülélen, tanulatlan egyének — mégha öste-hetségek is — legfeljebb sztárok lehetnek, de igazi színészek soha. Márpedig sztárnak lenni könnyű, csak színésznek lenni nagyon nehéz!... Majd, ha megini nagyobb tesz a kínálat,

Naszódy Sándor édesanyjával

mint a kereslet, ezen a mi területen is, akkor hiszem, sőt állítom, úgy el fognak tűnni ezek a „sztárok”, hogy csak a régi képeslapok fogják bizonyítani, hogy sajnos, itt is tartottunk valamikor!...

— Az Istenért, mondjon már valami bizakodót is! — kérleljük a harcias Naszódyt.

— A mai helyzet kétségbeesítő — válaszolja, — hiszek a színház feltámadásában!

— Ez végre nem hangzik olyan sötéten. Beszéljünk talán a jövőről...

— Hiába, amíg ilyen a jelen... A legtöbb vezető — legyen az színész vagy direktor — megzavarja a konjunktúra. Elkeserítő kapcsolással és nem utolsó sorban protekció érvényesítésével próbálják sikerre vinni a darabokat vagy a szereplőket. Minden igyekezetükkel azon vannak, hogy megdöntsék az örök színházi szabályt: „Minden (protekció, intrika, fejtelenség) csak addig sikerülhet, ameddig a függöny fel nem megy!!!” Kő.

„Én az ötödiken lakom!...”

FILMKRITIKÁK

Csödöt mond a tudomány

A tudomány a vígjátéki történet szerint azért mond csödöt, mert a tehetséges fiatal vegyész tudós, akinek álláspontja az, hogy a nő csak a nőkhöz illő, nőies foglalkozást vállaljon, a végén elvei ellenére olyan leányt vesz feleségül, aki maga is tudós vegyész mérnök. Ez a szűk keret igen kedélyes filmjáték kibontakozására ad alkalmat s hogy a közönség jól mulat, nem annyira Bolváry Géza rendezői leleményességének, mint inkább a bűbájosan kedves Elfie Mayerhoffer és a rokonszenves bonviván, Hans Söhnker eleven kettősének tulajdonítható. Külön vonzóereje a filmnek, hogy hosszú képsorozatot mutat be a békebeli Hamburgról és Genuáról, ahonnan az óceánjáró a déltengeri gyarmatok felé indul. A kikötőkben pezseg az élet, az emelődaruk luxuskocsikat lendítenek az óriási utaszállító gőzösre, amelynek fedélzetén önfeladtnak az emberek. Csak meghatódva lehet nézegetni ezeket a képeket, mert ami azelőtt mindennapi volt, ma már a háborúban sýnlődő emberek számára vágyálom csupán.

Nem igényes,
de kedves
vígjáték

Csodarepülő

A maga nemében jó szórakozást jelentő francia filmburleszk, tele olyan fejetetejére állított helyzetekkel, amelyeket sok újszerű ötlet tesz elfogadhatóvá. Cselekményének színtere egy pilótakaszárnya, ahova szerelmi bonyodalmak következtében egy furesza figura kerül, a kétbalkézes pilótajelölt. Ezt az alakot Chaplin-szerű humorral juttassa a franciák népszerű komikus, Rellys, akit a magyar közönség ebből a filmből ismerhet meg. A vidám játékot bravúros repülőtrükkök gazdagítják.

Mulatságos
francia
bohózat

Fedora

A világszerte ismert Sardou-dramából az olaszok művészi hatású, pazar kiállítású, megrendítően igaz filmdramát csináltak. Az iszákos, kegyetlen öreg herceg kastélyában lefolyó előjáték korhű és valósággal imponáló, hatalmas díszletek között pereg le. Ezután párizsi környezetben bontakozik ki a szépséges Fedora és a cári Oroszországból menekült, üldözött emigráns fiatalember romantikus és elkerülhetetlenül végzetes szerelmi regénye, amely végül is Svájcban éri el tragikus befejezését. A hibátlan felépítésű filmjáték két hőst, Fedorát és a menekültet Luisa Ferida és Amadeo Nazzari személyesítik meg. Mindkettő alakítása emlékezetes marad annak számára, aki a filmet megnézte. A színdarabból Umberto Giordano operát is csinált, ebből a dalműből állították össze az aláfestő zenét és részben a sűrűn beiktatott hívs hangversenyszámokat is.

Művészi,
nagy olasz
filmdráma

A hozományvadász

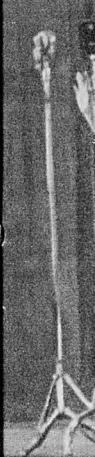
A németek az utóbbi időben elkényeztettek művészi értékű filmdramákkal és elevenül pergő, mozgalmas, ötletes vígjátékaikkal. „A hozományvadász” azonban a gyengébben sikerült német filmek közé tartozik, bár teljesen azonos tárgyú néma őse van, amelyben annak idején Henny Porten játszotta Heli Finkeneller mostani, nem éppen hálás, kettős szerepét. Zavaros mesebonyolítás, mesterkélt, kiesinált fordulatok, indokolatlan történések rontják azt a jó hatást, amit a tiroli havasok között játszó falusi vidám filmjáték esetleg kelthetett volna.

Igen gyenge
német film

Kállay István

A Sz
iskolát
jól siker
rendezte
A mű
Székely
magyar
kísérelt
énekell.
zsef, K
Joli, N
A műs
be.

A
darabj
et Go
lesz.

Zilah
után
ve

Szele

Hallo! 225-461!

A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete jól sikerült műsoros délutánt rendezett a Zeneakadémián. A műsor első részében a Székely Táncsoport adott elő magyar táncokat cigányzenekísérettel, majd Kilián Edit énekelt. Ezután Bihary József, Keresztessy Mária, Haáz Joli, Nagy István követekezett. A műsort Szelezky Zita zárta be.

*
A Vígsház legközelebb darabja Giroudoux: „Sodoma el Gomorrhá” c. színműve lesz.

A posta új művészi Vöröskereszt-bélyegei

A Magyar Vöröskereszt támogatására március hó 1-én új művészi kiállítású feladás postabélyegeket jelentek meg. A befolyó felár a Vöröskereszt Egyesület sokoldalú tevékenységének támogatására szolgál.

*
Vaszary Gábor „Boldoggá teszlek” című vígjátékából Bánky Viktor rendezésében filmváltozat készül a Magyar Filmiroda műtermében Buttykay Emmi, Hajmássy Miklós, Vaszary Piri, Dénes György, Mihályi Ernő főszereplésével. A cselekmény egy része textilgyárban játszódik s ezért a műteremben szövőüzemet rendeztek be, úgy hogy a közönség láthatja majd a vásznon, hogyan készülnek a szebbnél szebb ruhaanyagok.

Hymen-hír: Boráth Elemér, a kiváló hegyaljai poeta unokája az egyetemi templomban megesküdött Parraghy Margittal. Az esketést Baranyay Jusztin végezte, tanuk vitéz Krasznay Béla ezredes és dr. Ortutay Lajos ny. miniszteri osztálytanácsos voltak.

*
Rajnay Gábor, a Nemzeti Színház kiváló művésze hosszú idő óta nem szerepelt színpadon s közel egy éve, hogy filmszerepet sem vállalt. Most Zsigray Julianna „Fiú vagy leány” című filmjében, amit a Hunniában forgatnak, élete első nagypapa-szerepét játssza. Az újdonságot Kalmár László rendezte s annak többi főszereplője is a Nemzeti Színház művészei.

Zitahy Irén hosszú szünet után ismét fellépett egy hangversenyen (Mérey felv.)

Szelezky Zita, Nagy István, Keresztessy Mária, Nyirő József és N. Haáz Joli nagy sikerrel szerepelt a Szeffe művészestjén (Mérey kép)

Várady Gyöngyi, Márkus Tamara és Pulotay István nagy sikerrel ugrott be a Nemzeti Színház „106-ik születésnap” című darabjába (Mérei kép)

repét Pelsőczy Irén, Szemere Vera, Sárdy János és Perényi László alakítják. A táncokat Harangozó Gyula tanítja be.

A Zeneakadémián legutóbb rendezett Tarka esten Kelemen Éva és vitéz Gozmány György kettőse aratta a legnagyobb sikert.

Clementis Klára és Martzy Johanna legközelebb a rádióban szerepelnek

Ingrid Bergmann, a svéd származású filmsztárnő tízedik filmjét forgatják Hollywoodban.

A „Két Bajthay” című filmjátékok a Hunnia műtermében forgatják. Rendezője Pátkós György, főszereplői: Nagy István, Kelemen Éva, Hosszú Zoltán, Somlay Artur, Görbe János, Raffay Blanka, Danis Jenő. A szöveggönyvet Bory Ferenc írta, a zenekíséretet Pongrácz Zoltán szerzi.

Lázár Edit az Operaház táncművésze sikerrel szerepelt a Tisztikaszínó estjén

A nagy népszerűségnek örvendő Filmakadémia, melynek megteremtője Erdélyi István, lehetőségét nyújt a film szakértőinek.

Szandai Sándor szoborműve: a nemrég elhunyt Dési Huber Istvánról

hogy vitaestek keretében megvitassák a magyar film problémáit. A legutóbbi esten Erdélyi István, a házigazda tartott előadást a film gazdasági problémáiról és rámutatott arra, hogy a magyar filmgyártás nagymértékben fellendülne, ha több mozgóképszínházat építenének. Dálok János, az ismert filmszakember és lapszerkesztő a kritika feladatáról tartott érdekes előadást és felolvasta, hogyan kellene filmkritikát írni. Végül Somodi István filmkritikus a magyar történelmi filmek szükségességéről beszélt. Az előadást nagy érdeklődéssel fogadta a hallgatóság.

Surányi Magda egy új magyar filmben vállalt szerepet

Komáromi Kacs Rózsi önálló táncestjén szerepelt nagy sikerrel

Rengeteg merénylet történik Budapesten — a magyarnóta ellen. Éttermekben és kávéházakban egyik napról a másikra ismeretlen magyarnóta-„énekcsinók” tűnnek fel, akik azt hiszik, hogy a bő szoknya, a pruszlik és a pánta már elegendő ahhoz, hogy valakiből magyarnóta-énekcsinó legyen. Tévednek! Ehhez hang is kell! Védelmet kérünk a szegény vendégek részére...

*

A népszerű Chappy kar-mester e hó 26-án tartja szerzői nőcaestjét az Új Magyar Színházban, ahol 25 tagú zenekar játssza majd a híres Chappy-számokat. A műsor keretében Rivelsék is fellépnek.

*

Manfried Rössner „Első Anna és Harmadik Károly” c. vígjátékát a múlt héten játszották hetvenötödösör.

*

Svájcben a napokban mutatták be a „Vissza az úton” című filmet. A Basler National Zeitung ebből az alkalomból hosszabb cikkben foglalkozik Csontos művészetével.

*

A „Münchhausen” című német színesfilmet most mutatták be Svédországban. A filmnek nagy sikere van.

*

Bajor Gizi villája alatt 12 méter mélységben modern övóhóty épül.

*

Szörényi Eva tízéves nemzetiszínházi tagsága alkalmából kedélyes uzsonnán látta vendégül a budapesti lapok kritikusait, színházi rovatvezetőit (Arlen felv.)

Szakáts Miklós és Nijinsky-Márkus Tamara jegyesek (Mérci felv.)

A múlt héten a mozik és színházak előcsarnokaiban detektívek gyűltek a közönség közé és számos jeggyéért „telten érték”. Ezeket le is tartóztatták.

*

Herczeg Ferenc „Magdaléna két élete” című regényét megfilmesítik. A forgatókönyvet Szóts István, az ismert rendező írja, Herczeg Ferenc felügyelete mellett.

*

Kézdiszentléleki Jákó Margit a Vöröskereszt javára önálló hangversenyt tartott (Arlen f.)

Pápay Anna nagy sikert aratott a Zeneakadémián rendezett hangversenyen

Az „Angyalt vettem feleségül” című Vaszary-darabot a jövő héten játssza ölvencszer a Nemzeti Bábszínház.

*

Szelezky, Sulyok, Toronyi, Tapoleczay, Sennyel, Sós a Madách Színház új darabját próbálja (Mérci felv.)

HÉT FŐ

március 27

BUDAPEST I.

- 6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
 6.25: Ébresztő. Torna.
 6.45: Reggeli zene.
 Közben
 7.00: Hírek. Közlemények.
 8.00: Hírek német, román, szlovák, rusz és szerb nyelven.
 8.35: Hanglemek. I. rész: Kamarazene; II. rész: Operarészletek.
 10.00: Hírek.
 10.15: A Magyar Revü Táncezenekara játszik.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 11.15: Szalonötös. 1. Delibes: Virágtánc; 2. Albeniz: Malaguena; 3. Bánáti Buchner Antal: Szerenád; 4. Malvezzi: Spanyol tánc; 5. Szabó Béla: Muzsikáló óra.
 11.30: Az utcsupró mesemondó. Benkő László előadása.
 12.00: Harangszó. Himnusz.
 Utána: A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István. 1. Akom Lajos: Szól már a banda, induló; 2. Suppé: Donna Juanita, nyitány; 3. Rust: Alszka; 4. Nagy József: Emlékezés, ábránd; 5. Malberto: Álom, dal; 6. Will: Harmonikapolka; 7. Gebhardt Rio: Kastély az Adrián, operettegyveleg; 8. Részletek Johann Strauss műveiből; 9. Caphat: Csillogó fények, bravúrfox.
 Közben
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
 1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
 2.00: A Légierők zenekara. Vezényel Dorozslai Károly.
 2.30: Hírek. Műsorismertetés.
 3.00: Szórakoztató zene.
 4.00: A jó patéok földjén. Al-dobolyi Nagy Miklós előadása. Felolvasás.
 4.25: Alacsony a burgonya átlagtermése. Dr. Halász Miklós, a Burgonyaközpont elnökének előadása.
 4.45: Időjelzés, hírek.
 5.00: Legkedvesebb verseim. Elmondja Egri Mária.
 5.10: Kondorosi csárda mellett... Baksa Kató és László Imre énekel, kísér Sárai Elemér cigányzenekara. Baksa számai: Simkó Gusztáv: Sírassatok, ha meghalok; Cselényiné: Ezüsthajtát (Jakab Margit verse); Áts Tivadar: Megszólt a toronyóra (Récesy Gyula verse); Teghze-Gerber Miklós: Gerle szállott (Várady Csaba verse); Mécsáros Pál: Kinn lakom én Kisperjésen; népdal: Este

- gyere; László számai: Festetich Leó gróf: Kondorosi csárda mellett (Arany verse); László Imre: Űtött-kopott öreg csárda (Zsabka Kálmán verse); népdalok: Horthy Miklós udvarában; Kilyukadt a kötöm; Morvay Károly: Vándorfelhők fent az égen (Szigeti József verse).
 5.40: Pestü vendég voltam vidéken. Pataky Kálmán csevegése.
 6.00: Magyar est. Pestszenterzsébet megyei város Népművelési Bizottságának hangversenye. Közvetítés a Tátra mozgó fényképszínházból. Közreműködik Gyurkovics Mária, Hámosi Imre és Stefániai Imre. Kísér az Országos Postászenekar Eördögh János vezényletével. 1. Keller Béla: Rákóczi-nyitány; 2. a) Erkel: Hunyadi László — Gara Mária áriája; b) Lavotta Rezso: Rég volt (Gyurkovics); 3. Liszt: X. magyar rapszódia (Stefániai); 4. Erkel: Bánk bán — Borda (Hámosi); 5. Brahms: V. magyar tánc; 6. Kaecsh Pongrác: Részletek a János vitéz c. daljátékából — a) Janesi belépője (Hámosi); b) Iluska dala (Gyurkovics); c) A fuszulyka szára (Hámosi); d) A francia királykisasszony dala (Gyurkovics);
 6.50: Hírek.
 7.00: Rég volt, szép volt... Részletek Robert Stolz: A kis grizett c. operettjéből. Az összekötő szöveget írta Endrédi Béla. Elmondja Keéry Panni. A Földényi énekegyüttest és a rádiózenekart vezényli Stephanides Károly. Rendező Kiszely Gyula. Személyek: Colette — Szabó Ilonka; Philippe mári — D'Arrigo Kornél; Piccador — Ujváry Lajos; Gyuri, cigányprimás — Matányi Antal; Marcsa, táncosnő — Orosz Vilma; Octave — Szabó Miklós. (A február 12-i adás megismétlése hangfelvételtől.)
 8.10: Takarékos fűtés a háztartásokban. Felkay Aurél műszaki tanácsos iparügyi előadása.
 8.25: A mi vendégeink. Rudolf Heger vezényli az Operaház zenekarát. 1. Schubert: III. szimfónia (D-dur); 2. Berger: Rondino; 3. Dvorzsák: II. szimfónia.
 9.40: Hírek.
 10.10: Hírek német, angol és francia nyelven.
 10.40: Szórakoztató művészlemek.
 11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 233.5 m.

- 5—5.30: Hírek német, román, szlovák, rusz és horvát nyelven.
 7.00: Német nyelvoktatás, Tartja Szentgyörgyi Ede dr.
 7.30: A rádió hangversenydobogóján. Közreműködik Petri Kató (ének), Nánássy Megay Edéné (zongora) és Major Blanka (hegedű). 1. Chopin: f-moll fantázia (Nánássy Megay); 2. Schubert: Rondo (Major); 5. Liszt: Loreley (Petri); 4. Wieniawsky: Polonaise brillante (Major); 5. a) Hodula István: Te vagy a hajnal; b) Pongrácz Géza: Nagy Isten kertje (Petri); 6. Brahms: g-moll rapszódia (Nánássy Megay).
 8.15: A katonazene történelmi fejlődése. Vitéz Berkó István vezérőrnagy előadása. Közreműködik a Mária Terézia 1. honvédegyalgezed zenekara, vezényel Várhalmi Oszkár.
 9.10: Munkában a kecskeméti Poldyári Daloskör. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.
 9.25: Az ezertő országa a muzsika tükörében. Irta és összeállította A. Balogh Pál. Közreműködik Rigó Magda (ének), Dániel Ernő (zongora), Szőrényi Éva és a rádiózenekar Rajter Lajos vezényletével. (A február 11-i adás megismétlése hangfelvételtől.)
 10.30: Wagner: Siegfried rajnai útja (berlini állami opera tagjaiból alakult zenekar, vez. Elmendorf).
 10.40: Hírek.
KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS
 415,5 méteren
 5.30—6.55: Gondúz derű.
KASSA
 6.00: Budapest I. műsora.
 10.00: Budapest I. műsora.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12.00: Déli harangszó, himnusz. Utána
 4.00-ig: Budapest I. műsora.
 4.00: Mesél a világ. A furfangos tolvaj. (Hawai népmese.)
 4.15: Orgován Rudi cigányzenekara muzsikál.
 4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.
 5.00: Német, román, szlovák, rusz és horvát híradás Budapest II.-ről.
 5.30: Filmdalok. (Hanglemek.)
 6.00: Sárosi mozaikok: Sővári csipke. Irta Águthy Erzsébet. (Felolvasás.)
 6.10: A Kassai Szalonzenekar játszik.
 6.50: Budapest I. műsora.
 10.10: Budapest II. műsora.
 10.40: Budapest II. műsora.
RÖVID HULLÁM EGÉSZ HÉTEN
 Éjféltől 1.54-ig 32.88 méteren.

DéliBáb

K E D D

március 28

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25: Ébresztő. Torna.
6.45: Reggeli zene.
Közben
7.00: Hírek. Közlemények.
8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
8.35: Zenekari muzsika.
10.00: Hírek.

10.15: Szórakoztató zene.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.15: Székesfővárosi Tűzoltózenekar. Vezényel Eördögh János.
11.40: Divattudósítás.
12.00: Harangszó. Himnusz.

Utána: Roosz Emil szalonzenekarának műsorából. 1. Goens: Scherzo (gordonkaszóló); 2. Lehár: Asszony-szív, dal; 3. Schumann: Álmódzás (gordonkaszóló); 4. Micheli: Dal; 5. Lehár: Luxemburg grófia — a) Keringő; b) Mariska dala; 6. Rixner: Caramba, pasodoble; 7. Lehár: Cigányzerelem, keringő; 8. Pestalozza: Ciribiribin; 9. Sinding: Tavaszzi zsongás; 10. Fehér István: Dal szöveg nélkül; 11. Balogh József: Spanyol tánc; 12. Mario: Santa Lucia Luntana; 13. Pachernegg: Induló; 14. Kleine: Péterke, dal.
12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30: Honvédelmi üzenetek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00: Zsiga Ernő elgányszereke muzsikál.
2.30: Hírek. Műsorismertetés.
3.00: Szórakoztató zene.
3.50: Gyermekdelután. Bábájos március. Irta Tóth Lenke. Zenéjét szerzette Hegedüs Árpád. Előadják a gyermekszereplők Harsányi Gizé vezetésével.
4.20: Kedvelt szalonzenekarok.

1. Komzák: Mese (Rambourzenekar); 2. Otto Erich: Kacérkodás (Schoenerzenekar); 3. Franchowski: Bécsi történetek, keringő (Hans Bund zenekara); 4. Trontini: Arab szerenáé (Feruzzizenekar); 5. Kiek-Schmidt: Szerelmi dal (Walter Pensko zenekara); 6. Winkler: Csillagos éj (Géczy Barnabás zenekara).

4.45: Időjelzés, hírek.
5.00: Egyvelegek hangleméről.
5.30: Egy titán felfedezése. Bornemisza Péter prédikátorról és renaissance költőről beszél Féja Géza.

Delibáb

5.50: Vivaldi: a-moll verseny vonózenekarra (amszterdami Concertgebouw zenekara, vez. Mengelberg).

6.05: Honvédelmi minisztérium légoltalmi csoportfőnökségének közleménye.

6.20: Magyar zeneszerzők félórása. Magyar tánczene. 1. Orlay: Vagy, vagy (Orlay-tánczetekar); 2. Buday Dénes: Már mindennek vége (Ács Ágnes); 3. Mecseki Rudolf: O vagy én (Holéczy-együttes); 4. Fényes Szabolcs: Hogyha minden rendes ember (Bllicsi Tivadar); 5. Malesiner Béla: Neked a búcsú sose fájjon (Mezey Mária); 6. Sipos István: Búcsúzni jöttem (Buttola Ede); 7. Fries Károly: Dal a Száz piros rózsra c. operettből; 8. Horváth Jenő: Szeretném elcserelni veled (Kazal László); 9. Eisemann Mihály: Csak egy cő betű (Bodnár Piri).

6.50: Hírek.

7.00: A Budapesti Kamara-kórus Bartók-Kodály hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Vezényel Paulovits Géza dr. Közreműködik Vásárhelyi Magda (zongora), Gregor Klára (orgona). Zongorán kíséri Raics István. 1. Kodály: a) Ének Szent István királyról; b) Pane lingua; 2. Bartók: Mikrokozmosz sorozatból: a) Mese a kis légyről; b) Ostinato; c) Két tánc bolgár ritmusban; d) c-moll scherzo (Vásárhelyi); 3. Kodály: a) Akik mindig elkésnek (Ady verse); b) Norvég lányok (Weöress Sándor verse); c) Esti dal, népdal.

7.50: Holdás éj a Dunán. A rádiózenekar hangversenyének közvetítése a Magyar Művelődés Házából. (A február 22-i adásunk megismétlése hangfelvételtől.) Vezényel Bertha István és Vincze Ottó. Közreműködik Kelly Anna, Szabó Ilonka, Vöröss Sári, Angyal Nagy Gyula, Solthy György. Kíséri Bura Pali cigányzenekara.

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német, angol és francia nyelven.

10.40: Magyar nóták.

11.20: Operagyógyák. 1. Wagner: Lohengrin — Grál elbuzosítás (Crooks); 2. Verdi: Aida, kettős (Margherita Perros és Margarete Klose); 3. Ponchielli: Gioconda, ária (Franci); 4. Cilea: Adrienne Lecocqeur — a IV. felvonás közzenéje (milanói Scala zenekara, vez. Ghiono); 5. Puccini: Turandot, ária a III. felvonásból (Eldé Norena); 6. Giordano: André Chénier, ária az I. felvonásból (Giovanni Martinelli).

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 244.5

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

7.00: Mezőgazdasági félóra.

7.25: Toki Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.

8.10: A Budapesti Kamara-kórus Bartók-Kodály hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Vezényel Paulovits Géza dr. Közreműködik Baslides Mária (ének), Vásárhelyi Magda (zongora), Gregor Klára (orgona). Zongorán kíséri Raics István. 1. Bartók: a) Huszárnóta; b) Bánat; c) Cipósütés; 2. Kodály: Székely keserves; 3. Kodály: a) Három árva; b) Rossz feleség; 4. Bartók: a) Istenem, Istenem; b) Asszonyok, asszonyok; c) Ha kimegyek (Baslides Mária); 5. a) Kodály: Meditáció; b) Maroszekei táncok (Vásárhelyi); 6. Kodály: Mátra! képek.

9.10: „A világirodalom magyar mindenesé”. Ifj. Szász Károly beszél Szász Károly műfordításairól.

9.30: Debussy: Két nocturno (Conservatoire zenekar, vez. Gaubert).

9.45: Niuton Vallin, Georges Thill és Marcel Journet lemezei.

10.40: Hírek.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS

415.5 méteren

5.30—6.55: Gondülő derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, himnusz.

Utána

3.50-ig: Budapest I. műsora.

3.50: Kedvelt hegedű- és zongoraszármok.

4.15: Ruszin hallgatónak. I.

A csillagfalvi meteorkő. Szénássy Barna dr. előadása. II.

A ruszin együttes ruszin népdalokat játszik.

4.45: Időjelzés és hírek Budapest I-ről.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II-ről.

5.30: Lengyel Anna és Palágyi István magyar nótákat énekel, Danyi Pali cigányzenekara muzsikál.

6.20: Vonalzóalmok, gyűrődéska-hegyek és rajztáblaoszlópok között... Közvetítés egy kassai faárnyékból. Vezeti Kunhalmi József.

6.40: Bécsből a világ körül — operettegyveleg. Összeállította Hruby Viktor. (Rosl Seegers és Peter Anders.) Hanglemzei.

6.50: Hírek Budapest I-ről.

7.00: Tánczene.

7.50: Budapest I. műsora.

10.00: Budapest II. műsora.

10.40—végig: Budapest I. műsora.

SZERDA

március 29

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt báltársi rádiószolgálat.

6.25: Ébresztő. Torna.

6.45: Reggeli zene.

Közben

7.00: Hírek. Közlemények.

8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.35: Dél-élelmi muzsika.

10.00: Hírek.

10.15: Szórakoztató zene a rádió műsorából. 1. Maillart: A remete csemetéjűje, nyitány; 2. Josef Strauss: Delirium, keringő; 3. Huszka: Bob herceg — a) Nyitány; b) Bob belépője; c) Dal az első eskőről; d) Gárda-induló; 4. Huszka: Aranypír — a) Szívem szívednek örökös rabja lett; b) Tarantella; 5. Huszka: Gül Baba — a) Az utolsó kívánságom; b) Borsák; c) Fűcsik; d) Téli viharok, keringő.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

11.15: Húszky László szalonzenekara. 1. Járni Richard: Napsugár, keringő; 2. Malcsiner Béla: Zátanyon; 3. Fehér István: Bécsi hangok, keringő; 4. Kiss-Angyal Ernő: A rózsám de csinos, induló. 11.40: A fekete tulipán. Ptelei István elbeszélése. Felolvasás.

12.00: Harangszó. Himnusz.

Utána: Szórakoztató muzsika. 1. Johann Strauss: Kék Duna, keringő (József nádor 2. honvédegylezet zenekara, vez. Seregi Artur); 2. Huszka: Lili bárónő, egyveleg (József nádor 2. honvédegylezet zenekara, vez. Seregi Artur); 3. Bihari nyitány (rádiózenekar, vez. Turay Mihály); 4. Szerdahelyi József: Népszínműrészlet (Raffay Erzsébet és Csongor István); 5. Egressy Béni: A szép juhász, népszínműrészlet (Raffay Erzsébet és Csongor István); 6. Szentirmai Elemér dalaiból összeállította Erkel Gyula: Falu rossza, népszínműrészlet (Nagy Izabella és Csongor István).

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vizállásjelentés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt báltársi rádiószolgálat.

2.00: Művészlemez. 1. Litau—Loewe: A hanyag imádkozó (Ivar Andersen); 2. Byrd: Csembaló zene (Erwin Bodky); 3. Beethoven: A fájdalom gyönyöre (Basillides Mária); 4. Schubert: Litánia (Leo Slezák); 5. Schumann: Vogel als Prophet (hegedűszó: Anja Ignatov); 6. Grieg: Peer Gynt — Solvejg bölcsődala (Rautawaara); 7. Richard Strauss: Szerenád (Karl Schmitt-Walter).

2.30: Hírek. Műsorismertetés.

3.00: A rádiózenekar műsorából. 1. Rixner: Bagatell, nyitány; 2. Rust: Kolibri; 3. Sarasate: Andaluziai románc (hegedű: Budaházi Fejér Miklós); 4. Buttykay Ákos: Bolygó görög, balettzene; 5. Huszka: Gül Baba, egyveleg; 6. Pachernegg: Ländler; 7. Blon: Holdas éj; 8. Pierné: Olomkatonák indulója.

4.00: Modern svájci irodalom. Schwengeler Arnold a berni Bund szerkesztőjének előadása. Felolvasás.

4.15: Muzsikáló lexikon. Összeállította Böhm László. Címzavak: Antos Kálmán, Arany János, Arcadelt Jakob, Arditi Luigi.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Nótafánk virágai. Szelenesényi Ilona és Szigeti Sándor énekel, kíséri Lakatos Tóni és Lakatos Tibor cigányzenekara.

5.35: Kossuth és a felszabadult magyarság. Varga Imre előadása.

5.50: Honvédek műsora.

6.40: Világpolitikai kérdések — vélemények.

6.50: Hírek.

7.00: Magyar zeneszerzők felőrája. A rádiózenekart vezényli Majorossy Aladár. 1. Lehár: A mosoly országa, nyitány; 2. Dr. Nagy Frigyes: Balett-jelenetek; 3. Buday Dénes: Csodátűkőr, balett.

7.30: Egy újságíró Jászai Mari-val. Szabó Lőrinc csevegése.

7.50: Richard Strauss-művek. 8.50: Négyszemközt Laezkó Gézával a könyvtárszobában. Az íróval beszélget Révay József.

9.00: Gitár-est. Összeállította és vezeti Bertha István. Közreműködik Tóth Valéria és Szabó Miklós (ének) és a gitár-együttes.

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német, angol és francia nyelven.

10.40: Filmesillagok énekelnek.

11.20: Hangszerek — hangulatok. 1. Marais: Idill XIV. Lajos idejéből (fuvola: Heins Bresden); 2. Fauré: Alom utat (gordonka: Maurice Maréchal); 3. Zabel: A szökőkútnál (hárfa: Mildred Dilling); 4. Kúszewitzky: Szomorú dal (nagybőgő: a szerző); 5. Debussy: Holdfény (Granger); 6. Csajkovszkij: Melódia (szakszfon: Wiedoeff); 7. Monti: Csárdás (Ivonna Cürti). 11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 280.5 m

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

7.00: Olasz nyelvoktatás. Tartja Gallerani Bonaventura.

7.30: Ttánzene.

7.50: Szerelmi rontások. Benedekfalvi Luby Margit néprajzi előadása.

8.10: Farkas Béla egyházyzene-kara muzsikál.

9.05: A vegyészeti hősel. Csokán Pál beszél a cukor forradalmáról.

9.30: Brahms: e-moll vonós-negyves (51. mű, Brononel-vonós-negyves).

10.00: Zenekari szórakoztató muzsika. 1. Rossini—Respighi: A bűvös bolt, balettzene; 2. Gounod: Faust, balettzene; 3. Debussy: Danse, szimfonikus tánc.

10.40: Hírek.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS
415.5 méteren

5.30—6.35: Gondfűző derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, himnusz. Utána

4.00-ig: Budapest I. műsora.

4.00: Filmzene.

4.10: Szlovák hallgatóknak. Szocokov András szlovák népdalokat énekel Mikulás Schneider-Trnavsky feldolgozásában. Közben 4.20-kor Gazdasági szemle: Tavasz szántás-vetés.

4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

5.30: A Szimfonieta szalonhatos műsora.

6.00: Kiket adott a Felvidék a magyarságnak: Rimay János. Dr. Selmecci Kristóf előadása.

6.20: Köry Erzsébet hegedűl.

6.50: Budapest I. műsora.

10.10: Budapest II. műsora.

10.40—végig: Budapest I. műsora.

Délitáb

CSÜTÖRTÖK

március 30

BUDAPEST I.

- 6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25: Ébresztő. Torna.
6.45: Reggeli zene. Közben
7.00: Hírek. Közlemények.
8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
8.35: Zenekari muzsika.
10.00: Hírek.
10.15: A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István. 1. Pécsi József: Piccadorok felvonulása, induló; 2. Winkler: Donna Chiquita, nyitány; 3. Lehár: A vig özveggy, egyveleg; 4. Rajter Lajos: Tavasz muzsika; 5. Malvezzi: Spanyol tánc; 6. Youmans: Nono. Nanett, egyveleg; 7. Amadei: Jánosbogarok tánc; 8. Párschmann: Signorina, pasodoble.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.15: A Folyamérők lüvészenekara. Vezényel ifj. Fricsay Richárd. 1. Szöllősi Ferenc: Rendőr díszmenetinduló; 2. Ziehrer: Bécsi polgárok, keringő; 3. ifj. Fricsay Richárd: Testőr-induló; 4. Erkel: Bánk bán, ábránd; 5. Pécsi József: Katonavér, induló.
11.40: Székely várak legendái. Léval Lajos előadása Venturné és Görényi varáról.
12.00: Harangszó. Himnusz. Utána: A Magyar Revü Táncezenekar játszik. Közben
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00: Weldinger Ede szalonzenekara. 1. Kötscher: Vadróza, keringő; 2. Móté István: Lombhullás (hegedűszó); 3. Losonczy Lajos: Kis rapszódia (hegedűszó); 4. Siede: Szerelmi üdvözet.
2.30: Hírek. Műsorismertetés.
3.00: Szórakoztató muzsika. a rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István. 1. Lehár: Paganini, egyveleg; 2. Hlatky Endre: Hallgató; 3. Losonczy Dezső: Zombori megyéből; 4. Losonczy Dezső: Anyuka örömei; 5. Huszka: Gavotte; 6. Malcsiner Béla: Lázalom.
4.00: Enyves kezek. Hankiss János dr. egyetemi tanár előadása. Közművelődési előadás-sorozat.

Délitáb

4.20: Tabányi Mihály harmonikaegyüttese játszik.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. Baromfitenyésztési időszakos tanácsadó. Báldy Bálint előadása.

5.25: Halkan. Részletek Fehér István műveiből. Közreműködik Kelly Anna, Kéry Panni, Marjai Erzsébet, Kazal László, Nagypál László, Solthy György, a rádiózenekar és a Holczer-együttes. Rendező A. Balogh Pál. (A március 2-i adás megismétlése hangfelvételtől.)

6.25: Az idő sodrában. A magyar film irószemmel. Gáspár Jenő előadása.

6.40: Az első. Közvetítés az Új Magyar Színházról. Színjáték három felvonásban. Irta Kecsendi Kiss Márton. Rendező Páger Antal. Személyek: Szabó Imre — Páger Antal; Lidi — Dayka Margit; Piroška — Bulla Elma; Balog István — Juhász József; Gál néni — Halassy Mariska; Orvos — Palacky Miklós; Bede — Bánhidny László; Jani bácsi — Gárday Lajos; Vajek Sugár Lajos; Benedek — Hajnal György; Dasu — Turáni Endre; Ferkó — Simon István; Karontúló gyermek — Günscher Endre.
Az I. felvonás után kb.

7.25: Hírek..

A II. felvonás után kb.

8.15: Ifjú magyar anyák védelme. Közvetítés a Székelyvárosi anya, esecsemő és kisdövedőközpontból. A közvetítést vezeti Geeső Sándorné.

8.35: Magyar zeneszerzők felőrája. 1. Parkas Ödön: Nyitány (rádiózenekar, vez. Bertha István); 2. Liszt: Rohaminduló (rádiózenekar); 3. Liszt: Prometheus, szimfonikus költemény (Operaház zenekara, vez. Dobnányi Ernő).

9.05: Vitézi élet az Alföldön. A közvetítést a kecskeméti Vitézek Szekházából vezeti Budinszky Sándor.

9.20: Magyar nőták. Orbán Sándor énekel és Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál a Metropolszallóból.

9.40: Hírek. Iversenyeredmények.

10.10: Hírek német, angol és francia nyelven.

10.40: Két szimfónia. 1. Haydn: G-dur szimfónia (Oxfordi, 92. mű, berlini filharmonikusok, vez. Walter Gmiedl); 2. Brahms: III. szimfónia (F-dur, 90. mű, amsterdami Concertgebouw zenekara, vez. Mengelberg).

10.45: Hírek.

BUDAPEST II. 288.5 m

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

7.00: Francia nyelvtanítás.

Tartja Makay Gusztáv dr.

7.30: Nagy mesterek — kis művek. A rádiózenekart vezényli Michnay Ödön. Közreműködik Szerdahelyi László.

8.30: Énekkari művek. 1. Verdi:

Othello — A vihar (milánói Scala ének- és zenekara);

2. Wagner: Tannhäuser —

Vendégek bevonulása (berlini állami opera ének- és zenekara);

3. Gounod: Faust — Katona-

kórus (milánói Scala ének- és

zenekara); 4. Mascagni: Pa-

rasztbeszűlet — Hűsvéti kó-

rus (Káta Heidersbach és a

berlini állami opera ének- és

zenekara); 5. Bizet: Carmen —

Gyermekkórus (milánói Scala

gyermekkara); 6. Puccini:

Turandot, részlet az I. felv.-ből

(milánói Scala ének- és zene-

kara).

8.55: Gyulai Lajos gróf erdélyi

emlékiratái. Jancsó Elemér elő-

adása.

9.15: Roosz Emil szalonegyüt-

tése játszik.

10.00: Csorba Dezső cigányzene-

kara muzsikál és Fazekas Má-

ria énekel. Dalok: Balázs Ár-

pád: Gyere velem akáclobos

falumba; Szántó Ferenc: Volt

e már szívemben; Peszeki-

Mursi: Az én rózsám; Huszka:

Darumadár fenn az égen; nép-

dal: Szállodogál a feeske;

Laczkovich János: Rövid szok-

nya, piros papucs.

10.40: Hírek.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS
415,5 méteren

5.30—6.55: Gondfűző derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Hírek magyar és szlovák

nyelven, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, himnusz.

Utána

4.00-ig: Indulók és keringők.

4.15: Ruszin hallgatónak. I.

A gazdasági élet fejlődése a

Kárpátmedencében. II. Hangle-

mezek.

4.45: Időjelzés és hírek Buda-

pest I.-ről.

5.00: Német, román, szlovák,

ruszin és horvát híradás Bu-

dapest II.-ről.

5.30: Váczy Károly zongorázik.

5.55: Humor a mennyiségben.

Irta Szénássy Barna dr. (Fel-

olvasás.)

6.10: A Hangulatzenekar játszik,

közreműködik Várady Magda

(ének).

6.40: Budapest I. műsora.

10.10: Budapest II. műsora.

10.40—végig: Budapest I. mű-

sora.

PÉNTEK

március 31

BUDAPEST I.

- 6.00:** Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.25:** Ébresztő. Torna.
- 6.45:** Reggeli zene. Közben
- 7.00:** Hírek. Közlemények.
- 8.00:** Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.35:** Délelőtti muzsika.
- 10.00:** Hírek.
- 10.15:** A Folyamerők szalonzenekara. 1. Kéler Béla; Csokonai, nyitány; 2. Lanner; a schönbrunniak, keringő; 3. Sándor Jenő; Csalogató és friss; 4. Ruzsinkó Nándor; Pillangók nászmenete; 5. Rixner; Fickó, polka; 6. Armandola; Kék pavillon, szerenád; 7. Lehár; Dal és csárdás; 8. Kiss-Angyal Ernő; Erdélyi dal; 9. Pécsi József; Salus Hungarie, induló.
- 11.10:** Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 11.15:** Ernst Fiseher műveiből. 1. Ábrándos dallam (orgona; a szerző); 2. A megkergült zongora (zongora Hans Bund és Georg Haentzschel); 3. Joshiwara (orgona; a szerző); 4. Az Alpoktól délre, szvit Koncertzenekar, vez. Bruno Seidler-Winkler).
- 11.40:** Az üldödegek zsábján. Somogyi Béla dr. orvosi előadása. Felolvasás.
- 12.00:** Harangszó. Himnusz. Utána: Róosz Emil szalonzenekarának műsorából. 1. Loube; Kivánsághangverseny Bécsből, egyveleg; 2. Grothe; Foxtrot; 3. Denza; Dal; 4. Kreuder; Szeretek, fox; 5. Künneke; Tangószerenád; 6. Häringer; Jókedy, fox; 7. Dostal; Egyveleg a Clivia c. operettből; 8. Grothe; Keringő; 9. Robert Stolz; Öt-órai tea.
- Közben**
- 12.40:** Hírek.
- 1.20:** Időjelzés, vizállásjelentés.
- 1.30:** Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00:** Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál.
- 2.30:** Hírek. Műsorismertetés. Arfolyamhírek, piaci árak, életműszerak.
- 3.05:** Részletek a híres vígjoperekéből. 1. Cimaraosa; Titkos házasság, nyitány (berlini filharmonikusok); 2. Mozart; Figaro házassága, ária a II. felvonásból (Elisabeth Schumann); 3. Donizetti; Don Pasquale, kettős (Conati és Giuliani); 4. Rossini; A szevillai borbély, kettős (Toti dal Monte és Montesanto); 5.

Adam; A lonjumeau-i postakocsis, ária az I. felvonásból (Herbert Ernst Groh); 6. Flotow; Márta, ária a IV. felvonásból (Erna Sack); 7. Nicolai; A windsori vig nők — Hallgasd a csalóányt (Pataky Kálmán); 8. Wagner; A nürnbergi mesterdalnokok — Az inasok tánc (berlini állami opera zenekara, vez. Leopold Ludwig); 9. Wagner; A nürnbergi mesterdalnokok, ötös a III. felvonásból (Schumann, Melchior, Schorr, Parr és Williams); 10. Verdi; Falstaff, ária az I. felvonásból (Titta Ruffo); 11. Wolf-Ferrari; A négy házastárs, a II. felvonás közénje (milanói Scala zenekara, vez. Molajoli); 12. Puccini; Gianni Schichi, ária (Francos Alda); 13. Richard Strauss; Rózsalovag, ária az I. felvonásból (Peter Anders); 14. Richard Strauss; Rózsalovag, keringő (berlini filharmonikusok).

4.00: Húsz év a magyar lovas-sport történetében. Balásfalvi Kiss Ferenc altábornagy előadása.

4.20: Géczy Barnabás zenekarának műsorából. 1. Beethoven; Menüett; 2. Grieg; Szeretek; 3. Friml; A periken át; 4. Erdélyi Mihály; Pusztalovag; 5. Borchert; Ha tavassal az ibolya virágozik, tangó; 6. Jary; Lassú keringő; 7. Savino; La cucaracha, cariocafox.

4.50: Időjelzés, hírek.

5.00: Antal Ila és Kalmár Pál dalokat énekel. Kiséri Il-niczky László tánczenekara.

5.35: Sportközlemények.

5.45: Német hallgatónak.

6.20: Magyar ének — magyar lélek. Adam Jenő, a Zene-művészeti Főiskola tanárának népdalfőelőrája.

6.50: Hírek.

7.00: Gyurgya Halper Leppé és Torsten Ralf hangversenyének közvetítése a Vigadó nagyszertméből.

7.50: Budapesti album. Összeállította Innocent Vincze Ernő. A verseket elmondja Bajor Gizi és Uray Tivadar.

8.20: Magyar zeneszerzők felőrája. A rádiózenekart vezényli Bertha István.

8.50: Emlékezzünk a Nagyságos Fejedelemlre. A közvetíti a székesfevárosi II. Rákóczi Ferenc Kereskedelmi Középiskolából vezető Budinszky Sándor.

9.10: Magyar nóták. Cselényi József énekel és Boros Lajos cigányzenekara muzsikál. Dalok. Sándor Jenő: Azt mondják, hogy tavasz nyílik; Farkas Ferenc: Gyöngyvirágot szedtem; Népdal: Ej, haj, gyöngyvirág; Népdal: Rózsaszín az ága; Marczali Frigyes: Sej, haj, künn a réten; Sándor Jenő: Sosem volt, sosem lesz.

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német, angol és francia nyelven.

10.40: Séta Operettországban.

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 288.5 m

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

7.00: Herbert Ernst Groh énekel. Kiséri a rádiózenekar Fridl Frigyes vezénylésével. 1. Bizet; Carmen — Virágária; 2. Leoncavallo; Bajazzók — Kacagj Bajazzo; 3. Csajkovszkij; Anyegin — Lanski áriája; 4. Kienzl; Bibliás ember — Boldogok, kik az igazság, ária; 5. Schubert; Szerenád; 6. Schubert; Türelmellen szerető; 7. Geehl; Csak neked, dal; 8. Lehár; A világ, dal.

7.30: Az új szlovák regény. Kovács Endre dr. előadása.

7.55: Tasuány László dr. magyar nótákat zongorázik.

8.10: Gyurgya Halper Leppé és Torsten Ralf hangversenyének közvetítése a Vigadó nagyszertméből.

9.00: Harsányi Zsolt emlékezete. Közreműködik Osváth Júlia, Sennyey Szabó Ilus, Losonczy György, Sárdy János, Somlay Artúr, Uray Tivadar, a rádiózenekar Fridl Frigyes vezénylésével. Rendező Németh Antal dr. és A. Balogh Pál.

10.40: Hírek.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS

415.5 méteren

5.30—6.55: Gondfűző derű.

KASSA

- 6.00:** Budapest I. műsora.
- 10.00:** Budapest I. műsora.
- 11.40:** Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés
- 12.00:** Déli harangszó, himnusz. Utána
- 3.05-ig:** Budapest I. műsora.
- 3.05:** A 21-ik honvédegyezred zenekara játszik, vezényel Hadányi Antal.
- 3.55:** A sinkó. Somlay Károly elbeszélése.
- 4.15:** Szlovák hallgatónak. „Április elseje.” Vidám zenés összedallítás.
- 4.45:** Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.
- 5.00:** Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.
- 5.30:** Lengyel Erzsébet énekel.
- 5.55:** Századunk szép magyar versei: Tóth Árpád költeményeit elmondja Pápay Klára. Összeállította és az összekötő szöveget írta Semetkay József.
- 6.15:** A Bohém-tánczenekar műsora.
- 6.50:** Hírek Budapest I.-ről.
- 10.10:** Budapest II. műsora.
- 10.40—végig:** Budapest I. műsora.

Délibáb

SZOMBAT

április 1

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.25: Ébresztő. Torma.

6.45: Reggeli zene.

Közben

7.00: Hírek. Közlemények.

8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.35: Franczia művek.

10.00: Hírek.

10.15: A rádiózenekar műsorából. 1. Losonczy Dező: Erdélyi képek; 2. Gebhardt Ró: Exotikus bőlesődal; 3. Rixner: Vigyázz, kész, rajta, galopp; 4. Stephanides Károly: Rokokó idill; 5. Fehér István: Kuba, spanyol tánc; 6. Ranzato: Éjféle karaván; 7. Rohrecht: Lábujjhegytánc, közzene; 8. Fededegeti: Spanyol szerenád; 9. Fábiani: Velence, induló; 10. Stolz Róbert: Búcsú a szerelemtől, dal; 11. Smith: A mokus, közzene.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

11.15: Fayl Erzsébet Madárdalokat énekel. 1. Volkmann: Csalogánydal; 2. Abt: Kakuk; 3. Tabert: Madár az erdőn; 4. Dell Aqua: Villanella; 5. Benedict: Capinera; 6. Hubay: A cremonai hegedűs, madárdal.

11.40: A síkság imája. Aranykalász. Reményi Józsefné meséi.

12.00: Harangszó. Himnusz.

Utána: Szórakoztató zene. 1. Hartai Ferenc hangszerezése: Hazai nóták, induló (Koncert fuvózenekar, vez. Keil Ernő); 2. Kockert: Báli emlék, közzene (rádiózenekar); 3. Kodály: Hány János — a) Tiszán innen (Rösler—Osváth); b) Közzene (rádiózenekar, vez. Majorossy Aladár); 4. Lehár: Frasquita — a) Előjáték; b) Cigánykar (Budapesti Kamarakórus, vez. Paulovits Géza dr.); c) Frasquita dala (Osváth Júlia); 5. Bizet—Hubay: Carmen fantázia (hegedű: budabázi Fehér Miklós); 6. Friederici: Baráti kör (Forral kamarakórus); 7. Lehár: Paganini — Nem szeret úgy téged más (Orosz Júlia és Udvardy Tibor); 8. Delibes: Két gardista (rádiózenekar); 9. Duddykay Ákos: Ezüstsrály, kettős (Orosz Júlia és Udvardy Tibor); 10. Ernst Fischer: Pezsgő mámor (rádiózenekar).

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.

1.30: Honv édeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Rodsz Emil szalonégyüt-

tese. 1. Johann Strauss: Tavaszhangok, keringő; 2. Grieg: A tavaszhoz; 3. Malvezzi: Andaluziai virágok; 4. Sándor Jenő: Vadgesztenye levelén; 5. Fehér István: Virágos ablakod alatt; 6. Komzák: Hársak árnyékában.

2.30: Hírek. Műsorismertetés.

3.00: Beszkárti-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Fördögh János: Magyar nyitány; 2. Pécsi József: Andaluziai szerenád; 3. Ernst Fischer: Az Alpoktól délre, szvit; 4. Josef Strauss: A szitakötő, mazurka; 5. Hrubby: Bécsi egyveleg; 6. Galambos Károly: 31-esek indulója.

3.35: A daloló nép. Kalotaszegi néprajzi előadás. Közben hanglemezek.

4.20: Filmdalok.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Panaszfelvétel. Kemény Gábor előadása.

5.20: Magyar zeneszerzők felőrája. A rádiózenekart Michnay Ödön vezényli. 1. Michnay Ödön: Nyitány és téma változatokkal; 2. Részletek Bánfalvi Miklós: Pozsonyi lakodalom c. táncjátékából.

5.50: Hangképek innen — onnan.

6.20: Három a tánc. Budapesti Menyvesekórúsról énekel, zenekari kísérettel.

6.40: Külügyi tájékoztató.

6.50: Hírek.

7.00: Könnyű zene — könnyű percek. Közreműködik Orosz Júlia, Karádi Katalin, Angyal-Nagy Gyula, Miklósi András és a rádiózenekar, vezényel Vincze Ottó.

8.50: Vidám hétköznapiak. Matolszy Andor eszegeése.

9.05: Háromy Imre énekel. 1. Stradella: Pietra Signore; 2. Beethoven: Vezeklés; 3. Schubert: a) A szentföld; b) A határkő; 4. Loewe: Az óra.

9.25: Akiket mindig szívesen hallgatunk. Laczó István eszegeése.

9.35: Haydn: Menüett.

9.40: Hírek, löversenyeredmények.

10.10: Hírek német, angol és francia nyelven.

10.40: Ki mit szerel. 1. Tosti: Április — dal (Piero Pauli); 2. Sibelius: Leányka jó a találkozóóról (Rautavaara); 3. Puccini: Bohémélet, ária az I. felvonásból (Gigli); 4. Kleine: Bobby (Rosita Ser-rano); 5. Huszka: Operett-részletek (Közzei Teréz és Angyal Nagy Gyula); 6. Jazz: Angyal Nagy Gyula); 7. Busay Dénes: Rózsafaléval (Seffadin verse, Sárdy János); 8. Fényes Szabolcs: Katyi — Na, tudja, mit (Turay Ida); 9. Fries Károly: Száz piros rozsa — Szeretlek téged halálosan (Barabás Sári) és Madarász László); 10. Lincke:

Viszontatlan szerelem, keringő (Géczy Barnabás zenekara); 11. Simons: Foxtrot (Samson zenekara); 12. Olivieri: Slowfox Gino Bordin zenekara); 13. Baxter: Foxtrot (Goodmann zenekara); 14. Schröder: Táncbránd (Stech zenekara); 15. Kiss Annyal Ernő: Jaj, de szép kék szeme van (Mindszenti István); 16. Szerdahelyi János: a) Szemet vetett rám egy legény; b) Répa, répa (Nagy Izabella); 17. Járossy Jenő: Volt ez rosszabbul is (Agyagfalvi Hegyi István verse, Cselényi József); 18. a) Feketeszárú eseresznye; b) Szentirmay Elemér: Csak egy kislány (Kőrösi Dudas Zoltán cigányzenekara).

9.40: Hírek.

BUDAPEST II. 288.5 m

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

7.00: Mezőgazdasági felőra.

7.30: Mesterművek. Fauré, Debussy, Ravel-est. Közvetítés a Vigadó nagyteremből. Közreműködik Báthly Anna, Martzy Johanna.

9.10: Magyarok az olasz egyetemen. I. rész. A középkor. Pásztor Lajos dr. előadása.

9.35: Veress Károly cigányzenekara muzsikál.

10.15: Azurkék égbolt alatt. Híres énekesek olasz dalokat énekelnek. 1. Donaudy: Dal (Caruso); 2. di Capua: O sole mio (Dusolina Giannini); 3. Barthelemy: Dal (Tito Schipa); 4. Sadoro: Amuri, amuri (Toti dal Monte); 5. Costa: Dal (Titta Ruffo); 6. Tosti: Szerenád (Galli-Curci); 7. de Curtis: Sorrentoi emlék (Gigli).

10.40: Hírek.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS 415.5 méterem

5.30—8.00: Gondülő derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, himnusz.

Utána Budapest I. műsora.

5.00-ig: Budapest I. műsora.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

Kb.

5.30: Budapest I. műsora.

10.00: Budapest II. műsora.

10.40—végig: Budapest I. műsora.

VASÁRNAP

április 2

BUDAPEST I.

- 7.30: Szózat, Reggeli zene.
8.15: Hírek.
8.30: Öszinte beszéd.
8.55: Anyák öt perce.
9.00: Egyházi ének és szentbeszéd a Rózsák-terén levő görögkatolikus magyar plébánia-templomból. A szentbeszédet mise közben dr. Paulovics Zoltán tb. esperes, hittanár mondja.
10.00: Református istentisztelet a Kalvin-téri templomból. Igét hirdet Muraközy Gyula lelkipásztor.
11.00: Egyházi ének és barkaszentelés a Szondy-utcai Szent Család-templomból. Mise közben a Magyar Passiót énekli a Szent Gergely-kórus Faludy Béla vezetésével.
12.20: Leventeműsor. 1. a) Máté Passió; b) Gyászbaborult az ég csillagvára. Előadja a pest-szentkeresztbeli leventegyesület énekkara, vezényel Orosz István; 2. „Atyám, bocsásd meg nekik...” P. Tarcsafalvy Lajos tábóri főlelkész előadása; 3. Faludi Ferenc: A feszület-hez; 4. Leventeleányok a zöldkereszt szolgálatában. Vizi Marian, a zöldkereszt főnöknőjének előadása; 5. Üzenetek.
1.00: A rádiózenekar műsorából. 1. Volkman Rajter: Visszegrád-sorozat; 2. Szabados Károly: Viora, keringő; 3. Mader Rezső: Piros cipő a) Gavott; b) Mazurka; 4. Buttykay Ákos: Capriccio; 5. Ország Tivadar: Parasztdalok; 6. Fridl Frigyes: Tarantella.
1.45: Időjelzés, hírek, vízállás-jelentés.
2.00: Művészlemez.
2.55: Anyák öt perce.
3.00: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. Helyszíni közvetítés a kecskeméti Mezőgazdasági Kamara tőrzsgyűmöléséből.
3.45: Magyar zeneszerzők félórása. Szabó-Quitter tánczenekar játszik.
4.15: Fenyőrigó. Gáspár Gyula elbeszélése.
4.30: Oláh Kálmán cigányzenekara muzsikál.
4.55: Hírek.
5.00: Virágok ünnepe. Közreműködik Gyurkovics Mária és Pataky Kálmán. A rádiózenekart Fridl Frigyes vezényli.
6.00: A mesebeli királyi rádiójáték egy felvonásban. Irta Thurzó Gábor, Rendező Fabry Zoltán. Szereplők: Papuska — Mihályi Ernő; Amál és Toncsi, leánya — Ladomerszky Margit és Ághy Erzs; Zsófia szegény rokon — Sittkey Irén; Adam, a férje — Szakál Ferenc.

- 6.30: Cigánybáró. Közvetítés a szegedi Városi Színházból. Operett három felvonásban. Jókai Mór regényéből írta Schnitzer, Fordította Liszt Nándor dr. Zenéjét szerzette Johann Strauss. Rendező Dalnoky Viktor dr. Vezényel Török Emil, Szereplők: Zsupán Kálmán, bánati sertéskereskedő — Dalnoky Viktor dr.; Arzén, a leánya — Sallay Margit; Mirabella, Arzén nevelőnője — Donáth Kató; Ottokár, Mirabella fia — Gyergoy Mihály; Gróf Carnéró, királyi biztos — Szemethy Endre; Cipra, cigányasszony — Boross Jolán; Saffi, cigányleány — Soós Katalin; Barinkay Sándor, elzüllyt nemes — Megyessy Pál; Gábor deák — Katona Lajos; Cigányok: Pali — Papp István; Józsi — Varga D. József; Ferkó — vitéz Márton Sándor; Mihály — vitéz Szilágyi Lajos; Sanyi — Kiskut János; Egy hírnök — Sántha Gyula; Miska hajóslegény — Tölvölgyi Ferenc; Egy cigánygyerek — Ifj. Haller Sándor; Pista, Zsupán szolgája — Abraham Antal.
Az I. felvonás után kb.
7.30: Hírek.
A II. felvonás után kb.
8.45: A leányiparosok iskolája. A közvetítést a szegedi római katolikus Boldog Gizella ipari lányképzőiskolából vezeti Budinszky Sándor.
9.15: Hangképek a Ferenyéáros-Gamma bajnoki labdarúgómérkőzésről. Beszél Puhár István. Majd: Sporteredmények.
9.30: Lalo: Norvég rapszódia. A zenekart Pierre Chagnon vezényli.
9.40: Hírek, sport- és lövészeredmények.
10.10: Német, angol és francia híradás.
10.40: Magyar nóták. 1. Hild László: Ki a cigányt nem szereti (Cselényi József); 2. a) Suszterlegény csinálta; b) Esik eső csendesen (Mindszenti István); 3. Murgács Kálmán: Szentgyörgy napján (agyagfalvi Hegyi István verse, Palló Imre dr.); 4. Szerdahelyi János: Három kislány, három honvéd (Nagy Izabella); 5. Kalmár Tibor: Hogy mondjam meg néked (Palló Imre dr.); 6. a) Széles a Homorod vize; b) Kalapom, kalapom csurgóra (Kubányi György); 7. a) Ha megtuntál kisangyalom szeretni; b) Jó annak, ki feleséges (Cselényi József); 8. Teghze-Gerber Miklós: Gyógyítatom a lelkemet (Sághy Ilona verse, László Imre); 9. a) Pápay Molnár Kálmán: Hortobágyi csikósnotha; b) Reményi Béla: Képkettes rakottszoknya (Keve verse, Orbán Sándor); 10. Sándor Jenő: Nem sirok én többet (Kalmár Pál); 11. a) Kiültek a vénasszonyok a padra; b) Megüzer-

tem a sarkadi bírónak (Mindszenti István).
11.20: Halk melódiák. 1. D'Am-brosio: Canzonetta (hegedű; Kulenkampff); 2. Stefániai Imre: Havannában (Nagykovácsi Ilona); 3. Warren: Elmész — dal (Herbert Ernst Groh); 4. Kaszner Károly verse, Váradi Magda); 5. Simonetti: Madrigal (orgona; Thomas); 6. Horváth Jenő: Most látom csak — slow. (Kelly Anna); 7. Himnel: A kandallónál (Tiro Rossi); 8. Fries Károly: Nekem nincs már szívem (Bejki János verse, Szelezcky Zita); 9. Heuberger: Éjfél harangszó (hegedű; Heinz Huppertz).
11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 288.5 m.

- 8.30: Német, román, szlovák, ruszin és szerb híradás.
9.00: Jó reggelt.
12.15: A rádiózenekar műsorából.
3.00: Sovinszky László szalonzenekara. 1. Bayer: Babatündér — részletek; 2. Rimszkij-Korszakov: Hindu dal; 3. Hubay: Hullámzó Balaton — csárdajelenet; 4. Gade: Föltéknység — tangó; 5. Ritter: Polka.
3.30: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás.
4.00: A Székesfehérvári Zenekar hangversenyének közvetítése a Vigadó nagyterméből. Vezényel Ferencsik János. Közreműködik Végh Sándor (hegedű).
6.00: Virágvasárnap Jeruzsálemben. Heigl László dr. előadása.
6.25: Filmmuzsika.
7.00: Horváth Dudás József cigányzenekara muzsikál.
7.50: Dohnányi: d-moll szimfónia.
7.50: Mai magyar szerzők.
8.50: Tessedk választani. 1. Olasz operarészletek. 2. Francia kamarazene. Előadja a rádió kamaragyűjtése. 3. Német dalok. 4. Magyar mesejáték: „Cizmas kandur”. Zenéjét szerzette Kiszely Gyula. Közreműködik Farkas Ilonka, Litty György, Maleczky Oszkár, Szabó Miklós és a Rádiózenekar.
10.40: Hírek.
- ## KASSA
- 7.30: Budapest I. műsora.
8.30: Budapest II. műsora.
9.00: Budapest I. műsora.
12.20: Hírek és heti beszámoló.
12.35: Operaáriák.
1.00: Budapest I. műsora.
3.00: Budapest II. műsora.
Kb.
10.10: Budapest II. műsora.
10.40—végig: Budapest I. műsora.

Dr. Dányi Károly
(Hétfő)

Szabó Ilonka
(Kedd)

Uray Tivadar
(Szerda)

Nagypál László
(Csütörtök)

A DÉLIBÁB RÁDIÓJA

MIT VÉGZETT 1943-BAN A RÁDIÓ

A magyar Rádió az elmúlt napokban adta ki az elmúlt esztendő munkájáról szóló hivatalos jelentését. A jelentés érdekes adatokkal világít a Rádió nemzeti kultúránk szempontjából végzett eredményes tevékenységére. A tanulmányos kimutatásból kiemeljük a következő részleteket.

A rádiók műsora műfaji megosztásban világszerite a zenének kedvez. Ez a törekvés nálunk is utat talált és az 1943-ik év utolsó hónapjaiban a sugárzott műsornak kerekén 62 százaléka volt zenei jellegű. Tekintettel arra, hogy a sűrű ismétlődéseket kerülni kívántuk, viszont adóállomásaink naponta átlagban közel 17 óra zenét sugároznak, nagy feladat elé állított bennünket a magyar muzsika túlsúlyának biztosítása. A magyar zeneirodalom termékei mennyiségileg csak kis hányadát alkotják a világ zeneirodalmának, ennek ellenére már 1943. november havában az összes zenei műsorszámok 62 százaléka magyar volt.

Nagy mértékben fokoztuk magas színvonalú komoly zenei műsorunkat is és c célból megszaporítottuk a budapesti hangversenyeket kimagasló eseményeinek közvetítését. Az elmúlt esztendő során egyetlen egy olyan, valóban nagyobb értéket képviselő hangversenye, vagy operabázi vendégjátéka nem volt a zenei évadnak, amelyet ne közvetítettünk volna. Így többek között olyan nevek szerepeltek az elmúlt esztendő rádióműsorán, mint Mengelberg, Karajan, a Bécsi Filharmonikusok, az élükön Furtwänglerrel.

Irodalmi téren elmúlt évi munkásságunkat leginkább a zárt, önálló előadásokból álló népszerű sorozatok megvalósítása jellemzi. Ilyenek „A magyar hárfá, magyar lant” c. sorozat, amely koronként és iskolánként be-

mutatja a magyar költészetet és muzsikát. „Hosszú ének” c. sorozatunk magyar és külföldi költők nagyobbélékzetű verses műveinek adott tág teret.

Külön műsorban szólaltattuk meg Erdély költőit, a határszélek magyar poétáit, de megrendeztük a dunántúli írók, a felvidéki írók délutánját is. A négy legnagyobb modern magyar lírikust, „Ady, Babits, Kosztolányi és Tóth Árpád anthológia” címmel teljes költői és prózai keresztmetszetben mutattunk be megzenésített verseikkel. „Magyarok” címmel sorozatot állítottunk műsorkba, amely a magyar emberről szóló verseket és prózát gyűjti össze áttekinthetően. Különös súlyt helyeztünk magyar történelmi, néprajzi anyagunkra. Sorozatosan szerepeltek ilyen tárgyú előadásaink a következő összefoglaló címeikkel: „Nagyjaink a századok tükrében”, „Elfelejtett magyar hadvezérek”, „Nagy magyar életek”, „Nagy magyar történeteszek”.

Szólnunk kell még kassai adóállomásunk munkájáról is. Az elmúlt esztendő egy részében Budapest II. műsorát 17 órától 18 óra 50 percig Kassa szolgáltatta. Az év utolsó hónapjaiktól havonta kétszer Kassa szolgáltatja teljes egészében Budapest II. műsorát. Ez az újítás alkalmat ad a Felvidék kulturális központjában élő művészeknek, tudósoknak arra, hogy a magyar nyilvánosság előtt, budapesti adóállomáson át is bemutatkozhasanak. E Budapest II-n közvetített műsorszámokban a prózai rész is jellegzetesen felvidéki. Kassai adóállomásunk az elmúlt év során még az eddiginél is élenkebb részt kér a Felvidék magyar szellemi életéből, amelynek hűséges szószólója.”

Major Tamás
(Péntek)

Szabó Lőrinc
(Szombat)

Gyurkovits Mária
(Vasárnap)

Vattai-Szabó Gyula
máreius 8-án énekelt
nagy sikerrel a rádióban

Szent Margit és szigete

A könyv rövid, világos és teljes áttekintést nyújt mindarról, amit az Árpádok glóriás nemzetségének a legbájosabb és legmeghatóbb tagjáról, amit az Árpádok glóriás nemzetségének a legbájosabb és legmeghatóbb tagjáról minden művelt magyarnak tudnia kell. A könyv 5 részből áll:

Dr. Hász püspök úr ajánló előzava után Dezsény Miklós rendkívül alapos és részletes Szent Margit életrajza következik. Dr. Szivós Donát heneés tanár, a közismert író mélyenszántó gondolatait közli Szent Margit örök korszerűségéről.

A harmadik rész Szent Margit mártírlete tanúsága helyének, a Szent Margit szigetnek van szentelve. Feltárul előttünk a sziget egész multja, kezdve a római uralom korától az Árpádházi, vegyesházi, majd a törökuralom alatti időkön és József nádor tevékenységén keresztül egészen napjainkig. A negyedik részben a Szent Domonkosrend tudós története P. Fehér Mátyás O. P. a Szent Domonkos férfirendnek a Szent Margit kolostorával fennállott kapcsolatait világítja meg és sorban megismerteti mindazokkal a Domonkos szerzetesekkel és előjárókkal, akik Szent Margit életében szerepet játszottak. A befejező részben dr. Dombi József műtörténész-tanár ad a mai Margitszigetről teljes és tökéletes útikalauzt.

A remek szövegrészt 52 műmelléklet oldalon 52 ábra egészíti ki, mely részben régi metszeteken, részben szép felvételekben mutatja be a sziget minden hajdani nevezetességét és mai látnivalóit. Egy nagyméretű két színben nyomott térképen látjuk egybevetve a sziget középkori és mai helyzetét, mely így a sziget látogatónak elsőrendű vezetőül és eligazítóul szolgál.

(Vörösváry kiadás)

Dr. Völgyesi Ferenc: FÉRFI LÉLEK — NŐI LÉLEK

Völgyesi professzor, a kitünő lélekűvár és tudós orvosi szempontból ismerteti a kozmoszban mindenütt feltalálható kétneműséget, melyet a különféle vallások számtalan képpen és más művészi alkotásokban örökítettek meg... „Lingam és Yoni örök maghullásáról beszélnek a hindu költők és mesemondók, de a megtermékenyítő hatalom mellett nagy szerepet juttatnak az örök nőnek is. A hindu vallás különös kifejezője annak a határozott kétneműségnek, mely a világ igazi mozgatója... De nemcsak a földi élet rügője a nemek különbsége, de így van ez a nagy világmindenségben is, legalább képletesen. Már a régi peruiak is az örök megtermékenyítő férfit tisztelték a sugárzó naphon, míg a szelíd, ezüsthényű holdban az asszonyt... A világosság és sötétség, a hideg és a meleg ellentétéből születtek meg a különféle vallások istenei és istennői... A férfi és a nő örök problémáját tárgyalja Völgyesi professzor kitünő könyve, mely tudományos értéke mellett is igen szórakoztató olvasmány. Sok mindent megtudunk ebből a könyvből, amiről eddig sejtelmünk sem volt. A kétkötetes, vaskos munka a tudós és az író érényeit egyesíti magában.

B. Ö.

Baróti Géza: CSINCILLA

Örök szerelem, amely csak rövid napokat élt — ebben a pár szóban lehetne összefoglalni Baróti Géza új regényének tartalmát, amely azonban sokrétű, izgalmas, bonyolult, mint az igazi élettel harcoló rivaldafény, mint a színpalak talmi világában valódi szerelmet kereső fiatal újságíró zaklatott sorsa, mint a szív és a siker mámorát egyformán hajhászó kezdő sztár élmény-szomjúsága. Csincilla kis színész, akít jó útra romlatlannak maradt szíve vonzza, amarra anyai parancs, a homályos mult s a csillogónak festett jövő. És Csincilla választ: a szíve viszi a siker felé, ahová a kényszerűség vasparancsa dobta volna — szíve ellenére.

Baróti mesterien építi fel Csincilla összetett alakja s fényből és árnyból szőtt élete köré Budapest, Bécs, a Balkáni színházi, szerkesztőségi, gyanús üzleti és nagy társadalmi világát. A „Csincilla” tehetséges írói eszközökkel megírt érdekes és irodalmi regény. (Dante kiadás)

Dénes György: ÁRNYAK

Az élet alkonyán minden embert elfog a vágy: visszatérni a multba, találkozni azokkal az emberekkel, akikkel valamikor együtt pergett az élete mindaddig, amíg elsodrótak egymás mellől. Az új Dénes-regény ezt a különös művészi szellemidézést teszi ellenállhatatlanul sodró történeteinek középpontjává. Du Chagrin hercegnő negyven esztendő után elindul megkeresni a fiataltságát, valamikori önmagát, a huszonnégyes, szép és tehetséges színésznőt, Maie Pentont és azokat a fiatal színésznőket, akikkel együtt indult. Mi lett belőlük negyven év alatt... Milyen szerepbe helyezte őket a nagy rendező — a regény egyetlen főszereplője — a szeszélyes, kiszámíthatatlan, ezerarcú sors? Erre válaszol igényes stílusművészetével, meglepő és fordulatos meseszövevével Dénes György, az író, és finom ironiáján, mély emberségén, hivatásának forró áhítatán keresztül Dénes György, a színész.

KOZMA
HAIÁSZ

Terítsen újság- papírt a padlóra!

szórjon rá homokot vagy földet és sétáljon végig rajta néhányszor. A papír — szétronnyolódik. Való igaz: a papír nem tartozik a „strapabíró” anyagok csoportjába, de ez a kísérlet mégis jó arra, hogy bebizonyítsa: milyen rombolást végez a por, a homok és a sár — a szőnyegben.

Az apró kis szemcsék — akárcsak a bacillusok az emberi szervezetben — alattomosan befészkelik magukat az anyagba és idő előtt szétroncsolják a szőnyeg amúgy is múlandó rostjait. Az állandó seprés csak felületesen távolítja el a betolakodókat, — a porolás meg többet árt, mint használ.

Egyetlen célravezető megoldás: a porszívó alkalmazása. Tapintatosan és alaposan tisztogat, kiméli a háziasszonyt és a berendezést. Megbízható szolgáltató: csak a port távolítja el a lakásból — a berendezés anyagi épségének veszélyeztetése nélkül. A hálózatból táplálkozik szerényen s csak akkor, amikor dolgozik.

... És nem is drága! Komplet felszereléssel együtt mindössze 492.80 P. Az érdeklődőknek — rádióosztályunk küld ismertetőt!

DIVATCSARNOK

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-UT 70-76

Hajnali hó

IRTA: BARÓTI GÉZA

Hajnalba arra ébredt, hogy kinn esik a hó. Hirtelen riadt fel, mintha megérintette volna a vidéken nevelkedett férjfiak tiukos és éber készsége, amely az álom süket mélységében is jelzi, hogy halkán és finoman sísteregve esik a hó, szapora, élesnyelvű zápor felesel a falevelekkel, vagy tolvaj szél szöszmötöl az ablakon. Kívül mély csend volt, az a tömör, szinte ijesztlő csend, amely a pesti utcákat éjjelután borítja el néhány percre. Figyelt s hallotta a hősés puha zúgását, aztán elkomorodott. Agyából az ablakra látott s felfedezte a redőny résein beszívárgó kékes krétaszín, a friss hó derengését; ugyanakkor megérezte az ethanyagoli lakás odvas nyirokszagát, amely előntölte a szobákat.

— Lenke, Lenke — mondta bánatosan s az asszony ügyára sandított, amely vetellenül tornyosult s elkapta szemét róla. Nincs vigasztalanabb s ellenségesebb látvány egy asszonyi hálószobánál, amelyben nem fűtenek s ahonnan az asszony elment. Lenke három hónapja költözött külön valami ostobaság miatt s azóta makacsul várták a válópert.

Az álom kiment szeméből.

A havazás verte ki, a sustorgás és a világító jehérség, amiről megint csak Lenke jutott eszébe. Általában az utóbbi hat héten minden Lenkét juttatta az eszébe, mert született házasember volt, s hamar belefáradt a magánosságba. Eleinte szórakoztatta a szabadság, feszegette a mellényét, hivatalában kicsipte magát, aztán mindez elunta s visszazúllott a házaselet apró, kényelmes lomposágai közé. A házmesterné, aki gondját viselte, szívesen és hálásan hanyagolta el, amikor rájött, hogy nem harcol, ha cipőjét nem találja sámszára húzva. Azt azonban már nem vette észre, hogy lassan egyre mélyebben merül az elhagyatottságba. Most megkaparta szívét és torkát a magágy, mint valami bundapátinka, amit vidéki praxikorában éhgyomorra ivott, legfeljebb egy falás paprikás tokaszalonnára, amit Lenke hozott elő az apósa házában léli körvudászat előtt. Nyomban maga előtt is látta Lenkét pirosramosdott arccal s jó, üdítő szappanszagával, kendővel a vállán, amint kifordult a kamrából s apró papucsos csatlogott kemény, rózsaszínű sarkán. Az irodában falták be a sürgős reggelit, míg az ajtó előtt a hajtók topogtak s néhány vízsa nyüzszített égnek meredő szőrrel.

Az emlékezés úgy kiverte szeméből az álmat, hogy felkelt. Felhúzta a redőnyt s bámulta a havat, amely sűrű pásztnakban tolongott a földre, mintha nem is sejténé, hogy néhány óra múlva megkezdődik a pesti élet s eltapossa szűz mezeit. Parányi léren lakott, amelyen nem is volt más, mint egy kicsiny, ódon templom keskeny, szigorú homloka, amely úgy világított a havas éjtszakában, mint egy öreg papi arcél; azután egy kert kökerítése s a föltötte terpeszkedő meztelen fák, a sarkon pedig egy vén ház, kiugró, erélytel; alatta vasrácsos palikaablak.

Megkivánta a havat.

Gyorsan felöltözött s kilépett az utcára. A hó keményen és rugalmasan ropogott a lába alatt e a levegő tiszta volt, éles és jószagú. Körüljárta a teret, a kerítésről levett egy marék havat és szeszgyúrta. Nedves hó volt s összeállt, ujjai közt perzselő hideg hólé csurrant le, aztán zavartalan öldöbta, mert ugyan hová is hajlíhatta volna? . . . Egy lélek se járt arra.

Lenke is akkor ébredt.

Álmából fogfájás verte fel. Gyötrelmes, őrzítő fájdalom volt, amely egyik felső zápfogában fészkel s tüzesen az agyáig ért, mint egy izzó villamos tű, amellyel belegység után kutatnak, vagy inkább úgy, mint egy kinzószerszám. A fájdalom megrázta előbb, aztán leütötte, mint valami éjjeli útonálló s végigtaposott rajta. A fogából szétáradt az állkapcsába, onnan átszivárgott a tarkójába, lekúszott a gerincén. Öt perc múlva, két szörnű roham közt, arra figyelt fel, hogy tiukos kis tyúkszeme is fáj a nagyujja belső oldalán.

Nem bírta tovább.

Villanyt gyujtott a gőzfűtéses kis „legénylakásban”, ahol a válóper végéig várta s dideregve felkelt. Utálta ezt a sima és elegáns kis odút s úgy érezte itt magát, mint számkivetésben. A jűlőlestek már kiháltak s az se vigasztalta, mint a régi lakásban, hogy a cseléd már bekészítette a cserépkályhák elé az illatos bükkhasábokat, amelyeket hajnalban berakott, alágyujtott s nyolckor a kályhák kedélyes férjűdormögése cbesztette. Ivott egy korty rumot, hosszan öblögetve a fájós

fogon, de a rum is hideg volt s még hevesebb lüktetés tört be a nyugtalan fogba. Szédelegve újra felkelt, a gázreszén sőt melegített s egy selyemharisnya szakadt végéből zacskót rögtönzött. A forró só égette a bőrét, de a fog őrjögött tovább.

Háromkor felöltözött.

Meggyőződött róla, hogy semmiféle csillapító nincs a háznát, elindult hát gyógyszerlárat keresni, ahol kaphat valamit erre a vad fájdalomra. A vidéket még nem ismerte s most zavartan állt a behavazott utcákon, amelyek elváltoztak s úgy hatottak, mint valami ifjúsági opera bájos díszletei. A fájdalom utcáról-utára kergette, de nem találta patikát. Fűszerezek, pékek, két világy szerelő s egy hallgatag cukrászda bukkan az orra elé, amelynek fedetlen kirakatában sápadt, jászos puncsszelet dídörgelt. Senkit se látott, aki útbaigazította volna s egyre kevesebb reménnyel kóborolt az utcákon.

Egy óra múlva felnesszelt.

Ismertős utcában járt s megérezte, hogy közel van a régi tér, ahol Bálinttal lakott. Arra is emlékezett, hogy a sarkon van egy patika. Bolladozva jutott a mély és laza hóban s szívébe öröm nyilalt, amikor meglátta a lengő gázlámpát s halvány fényében a vaskosaras ablakot. Amikor a térre besfordult, összeütközött valakivel, akinek a homlokán és a szemöldökén is hócsomók ültek. Alig ismerte meg a férjét, aki rábámult s majdnem az ölébe kapta:

— Lenke — kiáltotta Bálint egetverő jókedvvel, — Lenke, édes kis szívem, maga is? ...

Magát is felverte ez a hajnali hó ... Jöjjön édes, jöjjön már ...

Azzal vilt haza, mint valami zsákmányt. Lenke dermedten állt a lakás közepén s orrárt megütötte az avas zsírszag, amelyet a ház mesterné terjesztett. Bálint ágya, amelyen szürke volt már a huzal, mélységesen felhaborította. Szó nélkül nekiállt s áthúta az ágyat, aztán sebtiben helyretökölt néhány holmit és sóhajtova leült az ágy szélére. A fogfájása elmúlt, nyoma se volt már a fájdalomnak, amely cikázott a testében, mint valami gonosz kis élőlény.

Bálint akkor lépett be.

A férjnek büszke ügyellenségével cipelle a esésze teát s azt a gyanúsán megbarnult pirítóst, amelyet feleségének hozott, mintegy jelképkül, hogy átadja neki újra a házat. Lenke józúzen megitta a teát, elropogtatta a pirítóst, amelynek egyik oldala teljesen szénné égett s oltón maradt.

A fogát azért megcsináltatta s amikor az orvos mintát vett az aranykoronához, szemérmes, tilokzatos mosollyal megkérte, hogy véssessen egy dátumot a korona falába. Az orvos felvonta esomós krampuszszemöldökét és megkérdezte:

— Miért, asszonyom? ... Mi történt akkor éjjel? ...

Lenke zavartan intett:

— Semmi, doktor úr ... Esett a hó ...

Tócsa Tibor rajza

Lelki beteg. Tisztességes lelke a legjobb tanácsot adta. Ha lehetetlennek érzi a férfi komoly közeledését, igazán kár volna megbolygatni egyensúlyát s megzavarni a mostani békeséget. Így kis lányában minden örömet megtalál, dolgozik érte s nem kell titkolóznia, szégyenkeznie. Ha pedig a férfinál mélyebb érzésekből indult az érdeklődés, most megmutathatja. Szabad, senkihez sem tartozik s a gyász elteltével azt veheti feleségül, akit akar. De kalandba nem bocsátkozhatik az ilyen becsületes, tiszta asszony, mert feltétlenül csak sok győtrelem származnék belőle.

Fáj az emberek gonoszsága. Megértem, hogy nagyon nehéz panasztalanul tűrni a sok rosszindulatot. De nem szabad elfelejtenie, hogy a gonoszok irigységéből hántják. Szeretnék lehúzni magukhoz, fáj nekik a Maga tisztasága, érzik, milyen visszaszerezhetetlen kincset dobáltak el könnyelmű viselkedésükkel s mikor gúnyolódnak, voltaiképpen a maguk önvádját igyekeznek elnyomni. Ha így nézi őket, már nem is fájhat annyira csúnya viselkedésük. Legfeljebb annyiban változtasson viselkedésén, hogy ne beszéljen velük hivatalos dolgokon kívül egyébről, mert nem érdemes. Megváltoztatni már úgysem tudja őket s minthogy Maga kedves és szelíd, a szócátákban feltétlenül alulmarad. Éljen úgy, hogy jó édesanyjának

soha ne okozzon szomorúságot, s meglátja, akad olyan férfi is, aki meglátja ritka tisztaságát, nemes értékeit és ezen majd nem változtat a minden oldalról meginduló pletyka sem. Köszönöm, hogy olyan szeretettel fordult hozzám. Viszonzom ezt az érzést s kérem, írjon máskor is, ha jól esik.

Ilona. Szomorú sorait megértéssel olvastam, de hiába írnám, hogy nincs oka erre a bánatos hangra, úgysem hinné el. Mert szemlélődő, elmélyülő természetét nem változtathatja meg máról holnapra s bizonyos mértékig nem is kell megváltoztatnia, hanem inkább őriznie kell. Baj csak az, hogy csökkent értékűségi érzése elhatalmasodott s már nem tudja józanul szemlélni saját tetteit, hanem hajlandó mindent leértékelni. Már pedig erre nincs szükség s ettől a tehetetételtől meg kell szabadulnia. Sok szülő hálát adna az Istennek, ha kotnyeles, kihívóan viselkedő úgynevezett modern leánya helyett ilyen gyermekkel áldotta volna meg az Isten. Gyógyulnia kell, kis Ilonám s meg is fog gyógyulni, mihelyt leküzdí felénkségét s bekapcsolódik az életbe. Minden lehetősége meg is van ehhez: az iskola majd segít az erősödésben. De szükséges, hogy Maga is segítsen az iskolának. Mostantól kezdve ne fogadjon el támogatást apró cseprő elintézni valóiban. Bármilyen nehezebbre esik is, menjen be egyedül a hivatalos helyekre és szerezz be egyedül próbált szükségleteit. Ne felejtse el, hogy elfogódottságáról nem tudnak az emberek, ezt csak Maga érzi s így senkit sem lep meg, ha belép valahova és kér valamit, mert ezt teszik százan és százan ugyanazon a napon. Látom, van akarata, így nem lesz nehéz megkezdnie ezt az új életet. Idegenek, sőt még a családtagok számára sem lesz ez új, hiszen folytatja régi beosztás szerinti a napokat, de Maga tudni fogja, hogy mégis más Ilona jár-kél, tesz-vesz,

tanul és dolgozik. Megszokta, hogy figyelje tetteit, — ezt megteszik ám a legkomolyabb emberek is, — most hát ellenőrizze Magát s ha felénkséget, tehetetlenséget érez, küzdje le. Ne meneküljön a vidámság elől, minél sötétebb a kor, annál szükségesebb az apró, üdítő jelenségeket is meglátó kedély. Nevezzen, ha tréfás dolgokat lát és hall s olvadjon bele társai vidám körébe. Meglátja, milyen más szemmel nézik majd, milyen gyorsan akad társasága. Szeretettel várom beszámolóját erről az új életről.

Szegedi asszony. Ösztöne megmutatta a legjobb utat. A köszönéstől kezdve elejétől végig helyesen viselkedett. Az ilyen látogatások hivatalosnak számítanak s bármilyen kedves is az illető, szükségtelen a lakás megmutogatása. Az is helyes, hogy a gyermek bent tartózkodott. Családi dolgokról pedig nem is beszélhetett bővebben, ezt az érdeklődő vezette így, csak nem vették észre. A bemutatás kérdése se izgassa: hátha éppen akkor nem tartózkodott volna otthon a harmadik családtag? Nem is tudhatta, meddig marad a vendég, tehát nem hagyhatta ott az első percekben. Az intézmény megtekintésére vonatkozó újabb hívását várják meg s ha ő üzen, menjenek el, viselkedjenek természetesen, mindig bízva abban, hogy ez a jóakarató ismerős nem keres hibákat, hanem megbecsülését akarta kifejezni látogatásával. Hígyje el nekem, sok, úgynevezett társág-beli asszony viselkedhetett volna helytelenebbül, mint Maguk. S az ilyesmi nem az iskolák számától függ, hanem belső, mindennél többet erő tapintattól, — ezzel pedig teljes mértékben megáldotta a jó Isten. Az újabb látogatást ne erőltessék. Mikor ideje lesz, újra el fog menni a nagyon elfoglalt ember, de az ilyesmit szóvá tenni nem lehet. Mindenkor szívesen válaszolok okos, komoly soraira.

Kérem kedves olvasóimat, levelükre mindig írjanak jeligét, nevet és címet, mert enélkül a levélre nem válaszolhatok. Magánlevelet nem írhatok.

NŐKRŐL A NŐKNEK

írja:

**HATTYASSY
KATALIN**

fele pedig, — persze, ha sikerült a kollekció — percekkel a bemutató után gazdára talál. Aki netán elkésve, pár nappal később akarna magának külön kis bemutatót rendeztetni, ugyancsak kevés választékkal lenne kénytelen beérni. A gyors elhatározás ruhaválasztás terén sohasem volt hölgyeink erős oldala, most azonban a napokig mérlegelő természet is azt vallja, hogy — gyorsaság nem bosszorkányság. Fél, hogy valaki megelőzi.

Végignéztünk vagy hat nagy bemutatót a közelmúlt napokban. Örömmel állapítottuk meg, hogy a pesti divat már kint a gyermekcipőből s valóban minden titkos kopirozás nélkül is, eredeti tervek szerint rengeteg ízléses, különös, szép, mutatós és előnyös modell készült. A bemutatón megjelent molettebb hölgyek azonban azt kifogásolták, hogy párizsi mintára külön modelleket kellene tervezniök nálunk is a szalontulajdonosoknak erősebb nők számára, mert hiába csinálják meg ugyanazt a modellt, amit a nádszállkarsú manöken visel, testesebb alakra, ha valahol, itt aztán igazán érvényesül a költői igazság: ha ketten viselik ugyanazt, nem ugyanaz...

A vonalak nagyjában régiek maradtak. Tehát, aki nem szánt sokat ruhatárának tavaszi felfrissítésre, az bátran megmaradhat a tavalyi kosztüm és ruhahossz, a tavalyi fazónok mellett, hiszen variációkban az idén is lényegében ugyanazokat a kabátokat, ruhákat, sportegyütteseket láttuk, mint tavaly. A fiatalság szinte már túlzásbamenően kihangsúlyozott a sok matrógallérral és kötényruhával. A modellek vásárlóit tekintve pedig megállapíthatjuk, hogy leginkább az veszi ezeket a fiatalító modelleket, akinek láthatóan szüksége van erre.

Fehér gyapjúval himzett síma, piros szövétruha

Gyorsaság nem bosszorkányság

mondják a divatosan öltöző dámák s a bemutató közben már gyorsan le is kötik a modellek felét. A másik

SZÁZSZORSZÉP TAVASZI MODELLEK

Kosztüm a divat: barna selyemkosztüm világoskék paszpólozással

Derékba szabott, mustársárga és barna pepita kosztüm, a kézelő, a nyakkivágás és a szoknya széle barnával van díszítve

Boja

Boja Szule

Összegeztük a bemutatók eredményét és szívesen közöljük olvasóinkkal azoknak a modelleknek a leírását, amelyeknek a szökkörű, meghívott közönség előtt legnagyobb sikerük volt.

Barna-sárga pettyes santing kabát. Hosszú. Elöl nyitott. Drapp santingruha alatta, magasan zárul a nyaknál, könyékig érő gumival végződő, így kissé visszabuggyanó ujjú. Nagy drapp szalmakalapot viselt hozzá a manóken.

Feltűnő, új, eredeti ötlet: Nagyszélfű, drapp szalmakalap, sok barna zsinórral. A vékony kis zsinórok nagy peccsétviasszal vannak összefogva s ugyancsak peccsétviasz leg a kosztüm gomblyukában.

Zöld-sárga kockás skót szövetből készült, harangszabású szoknya, kanárisárga szövetkabáttal, kis fehér blúzzal, kendőkalappal. Sporthoz elegáns. Síma fekete selyemruha. Magasnyakú, hosszú ujjú. Háromféleképpen viselhető. 1. Változat: a ruhára háromnegyedes ujjú, mandzsettás sárga bolero kerül. A bolero kézelőt és nyakát elől végig lefutóan fekete, vékony csipke szegélyezi. Szalmasárga szalmakalap volt hozzá, sárga és fekete hársönyvirágokkal a korong szélén. 2. változat: a fekete ruhára nyakbaakasztós kötényt tesznek, dúsan, áttörten himzettet, világoskékét, ugyanolyan selyemből, mint a ruha. Ebben a formában is igen esinos. 3. változat: félretéve a kötényt és a bolero s a síma, fekete ruhára óriási, fehér áttört himzésű masni kerül. Masni a divat — mondja bemutató közben elégedetten a szalon népszerű tulajdonosa, aki valóban jócskán tett masnit egyik-másik modelljére.

Fekete szövet, tresszel szegett kosztüm következik most.

A tresszel szegett kosztümközt is nagyon szép, kiemelkedő sikere van ennek a modellnek, talán azért, mert a kabátnak hátul különösen szép szabása van. Bevágott és berakott is egyben. A karcsú manókenen persze az ilyesmi nagyszerűen hat. Fehér selyem muszlin blúzt mutatnak hozzá. A blúzon sok a szegőzés és a csipke. Elöl két kihajtó csipkefodorból van rajta. Ezt is két változatban mutatják, mint a legnépszerűbb modelleket általában: először, mint kosztümöt blúzzal, azután mint ruhát, a kosztümkabát helyett fekete boleroval. A boleronak hosszú ujsa van s az ujjak végén a csuklónál

Kosztümhöz piros angórkabát, teljesen síma-fazonnal, hozzá piros pullóver és sűrű egygombos kosztüm

fehér csipkefodor, a blúz anyagából. Valóban szép, ötletes, izléeses. Megérdemelt sikere van.

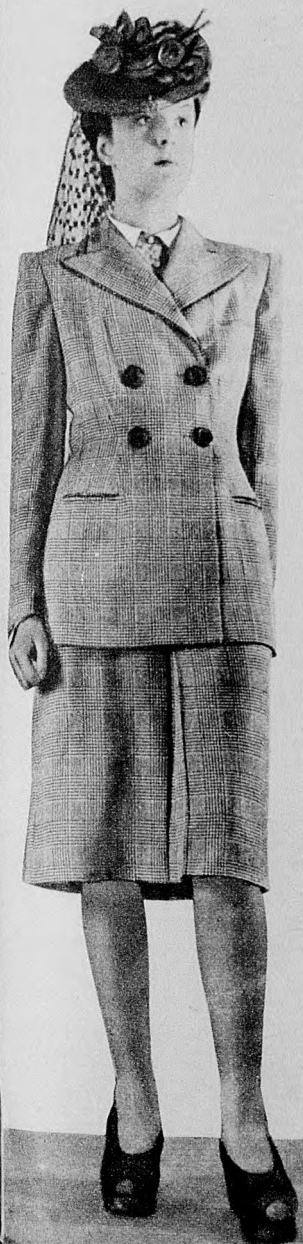
Sárga, sötétkék kis kockás szövetruha aratja a tapsot most. Raglán szabású, tresszel szegett, „levegő-zsebek” vannak rajta, ezek is tresszel szegve. Elöl végig gombsor. Sárga kalap. Nem rossz ez az együttes.

Drapp selyemruha következik. Angolos.

Háromnegyedes, bő, visszatűrt mandzsettás ujj van. Ha nagy idegenjárás volna nálunk, ezt az ujjat biztosan így neveznék: „à la tschikosch”. A ruha egyébként egyszerű, sőt túlegyszerű ahhoz, hogy megtapsolják. A tulajdonképpeni taps a kalapnak szól: b a r n a, nagy nyúlzsórsapka, a teteje fehér-barna pettyes selyem, nagy, valóig érő legényfogóval.

A szalon évek óta elnyűhetetlen specialitása következik most, a színe szövetből készült, csíkos kosztüm. A szoknya hosszában, a kabát keresztben csíkozott. A szövet uralkodó színe a

Esterházy-kockás tavaszi kosztüm, bevágott zsebbel (Bolya Lenke rajzai)

Fehér rózsával és gyöngyvirággal díszített fehér tülkikalap

bordó és a sárga. Kis fehér, kihajtó nélküli blúzt mutatnak hozzá s fekete kalapot.

A kollekciónak egyik sztárja: sárga-barna sötét szövetruha, rézgombokkal kivert barna bőrvél. Elöl ráncolt szoknyás, gallér nélküli, hegyes, egymáshajló kivágással, háromnegyedes, bő, mandzsettás ujjal. Nagy barna szalmakalap jár hozzá, barna moaréval kombinálva

Sok a kék. Itt az egyik modell: középkék selyemruha, derekán, csipőn fehér szőlőfürt-rátéttel. Ennek is háromnegyedes mandzsettás ujj van. Keskeny, szallagra kötött kék öve van. Nagyszélű, kék kalapot mutatnak hozzá, két csokor hóvirággal, hátul nagy fátyollal. Ez egyébként jellemző a tavaszi kalapokra: virág és nagy fátyol.

A Kőműves

IRTA: TÁBOR ISTVÁN

Nagy kék szeme volt és szőke haja. terepeme is olyan, mint egy orosz nagyhercegnek: Karesű és magas, mint egy szép fenyőfa. Szombat este összepakolta a szerszámját, megtakarította őket az egészszeti maltertől és a fehér szerszamos zsákba rakta, felvette a hetibérét és kényelmesen lépegetve balagott el a budai villák alatt. Kis tejarcú cselédek fordultak utána, de ő még tekintetre sem méltatta őket. Nagy álmai voltak a kőművesnek:

— Urinőnek kell annak lenni, tisztának, mint a legfehérebb hattyú — mondta, ha valamelyik barátja a nőkkel macerálta. Azok gúnyolódva mondták:

— Urinő?... hát azt gondolod, hogy egy urinő, pont egy szegény kőműveslegényre spórol?...

Megfürdött a kőműves, felöltözött és sétálni ment a dunaparra. Így kiöltözve, senki sem merete volna feltételezni, hogy iparosember, inkább tanárnak, vagy jól kisportolt igazgatósági titkárnak nézték. Tehát kényelmesen sétált a mi kőművesünk és várta a csodát. Mert ő csodát várt mindig, szentül hitt abban, hogy egyszer elébe toppan az a szép urinő, akiről ébren és álomban álmodozik. Már kisinas korában is csak a „kölniszagú” urinők után somfordált. Azt tudta, hogy jómegjelenésű, jóképű fiú

és képezte is magát, hogyha eljön majd a Nagy Pillanat, bölcs, intelligens és szellemes tudjon lenni. Kívülről tudta Villon nagy Testamentumát, Petőfi Szeptember végén című munkáját. Lord Byront is idézte, csak úgy kapásból, egyszóval jól felkészült a Nagy Pillanatra. Meglepetés nem érheti, mert még francia órát is vett s így néhány szót, szóképleteket, kiejtésüket tudta, most már csak a Nagy Pillanat kellett. És a Nagy Pillanat már jött is. Autó állt meg mellette, fehér csipkebokorba öltözve, gyönyörű tejarcú urinő lépett eléje és még azt is látta, hogy huszast nyujtott a soffőrnök:

— Köszönöm, legyen a magáé — hallotta a csilingelő hangot és a kőműves megesküdtött volna, hogy így csak egy kis züst-harang tud csengetni. Az autó elrobogott és az urinő lassú léptekkel ment a gesztenyefák alatt. A kőműves szintén lassú, kényelmes léptekkel ment utána, mintha őt nem is érdekelné, pedig bent, a széles mellkasában bolondul kalapált a szíve. Violaszag lebegett körülötte és ő mohón szívta az illatot és susogva mondta:

— Igazi, izzig vérig urinő... tündérléány... — és el nem maradt volna a nyomából a világ minden kincséért. — Tán vár valakit? — figyelte, csak úgy észre-velten a lány meg-megálló finom alakját — nem is mert arra gondolni, hogy mit csinálna, ha tényleg várna valakit a lány és az a valaki egy csinos úriú lenne... Elboruló tekintettel kutatta az estébeboruló Dunapartot. Most véletlenül csak ketten tartózkodnak ott. De nicsak, a lány lelépett a lépcsőkön és... Csobbant a víz... A kőműves már ott is termett, csak a kabátját dobta le és ugrott utána. De azalatt a fél másodperc alatt, amíg elérte a vizet, egész kis regényt gondolt ki. Ez a kis tündér egy acélmágnás lánya, akit az apja egy dúsgazdag gyároshoz akar kényszeríteni, a lány nem szereti a dúsgazdag, de pocakos és kopasz vőlegényt, felöltözik és a legszebb ruhájában veti magát a Dunába. De itt van ő, egy jobb sorsra érdemes, művelt fiatalember, kimentti és hálából hozzáadják a lányt, mert az meg természetes, hogy a lány beléje szeret az első látásra. Ez így szokott lenni a regényekben is, a filmekben is. És az igaz, mert a regényeket egészen kivételes okos emberek írják és azok már csak tudják, hogy mi a jutalma egy ilyen életmentésnek. De nem ment olyan könnyen az életmentés, a lány nem akart vissza-

Mit se ér a hozomány, ha **BAJUSZOS, SZAKÁLLAS A LÁNY!**

Férjhez adó lányok, de asszonyok is, kell, hogy eltüntessék az arcukat, lábalkat és karjaikat elborító szőrnövést a japán „NIPPON” SZORTELENÍTŐ segítségével. A visszataszító hajszálak még a legszebb női arcot is elcsúfítják és a férfiakat kiábrándítják. A NIPPON pillanatok alatt nyomtalanul és fájdalom nélkül megszünteti ezen a séghibát. Ida K. úrnő írja: „A mai napig nem mertem társaságba járni, annyira feszélyezett a szőrnövést lábaimon, karomon, arcomon. Az Önök NIPPON-ja eltünteti ezen csúf szőrszálakat és utána testem sima és bársnyos lett.” A „NIPPON” MINDIG SEGIT! Hatásáért felelősséget vállalunk. Eredménytelenség esetén a pénzt visszatérítjük. Szétküldés diszkrét. Ára 4.90 P., két tégely ára 7.50 P. Teljes kúra (három tégely) ára 9.60 P. „VALÉRIA” vegyipar Budapest, VI., Szondy-utca 22/R. N. 50.

jönni az életbe, úgy látszik nagyon meg-
haragudott a kopaszodó vőlegényre, a ke-
gyetlen, zsarnok apára, aki ebbe a házasa-
gába akarta kergetni. De azért volt jó
úszó, jó birkózó, hogy most hasznát vegye
a tudományának és vette is, csak nem tudta,
hogy hogy szokták érinteni egy igazi úrinőt.
Viszont az úrinő, nem éppen udvarias han-
gon kívánta a fészkesfenébe az életmentőt,
kicsit meghökkent, a mi kőművesünk a hang
ilyen parlagiasságán, de magyarázatot ke-
resett rá és talált is. Hogy meri ő a haját
markolászni, egy igazi, violailatú úrinőnek.
Közben visszavergődtek a parthoz, addigra
a közeli rendőr is ott termett és mentőként
telefonált. Azok percek alatt ott termettek
és a megmentett leányt és az életmentőt is
felrakták a mentőkocsira, tekintve, hogy
a kőműves csokornyakkendőjét is csavarni
lehetett volna a víztől. Az autóban folytatta
a lány az előbbi hangnemet:

— Maga halszemű, mért avatkozik a
más privát ügyébe? ... mi köze magának
ahhoz, ha én meg akarom etetni a halakat?...

A kőműves csak nyelt és nem akart ki-
józani: — Biztosan előbb kábítót vett
be, hogy ne érezze a halál hideg borzalmát...
és még most is az, beszél belőle. . .

A kórházba felvették az adatait és szé-
gyenkezve vallotta be, hogy kőműves és
az Ámon-cégnél dolgozik, Budán. Majd a
padló alá süllyedt és nem is mert a lányra
nézni. Hogy mért veri őt az Isten, egyszer
életében került olyan helyzetbe, hogy álmai
valóra válnak és most ... ez a rendőrség ...
persze, itt nem lehet romantikázni ... irá-
tokat kérnek ... Másként is rendezhette
volna a sors azt a találkát ... Igaz, hogy
a lány csinos ... és ... már lángol is érte...
De a lány is rá-ránéz, észrevette és ez jól
esett neki, sőt azt is látta, hogy elismerőleg
nézegeti magas alakját:

— Szabad hölgyem a nevét és foglalko-
zását — mondta a fogalmazó.

— Szabados Julia háztartási alkalmazott,
báró Hertelendi Arisztidnál. Szerelmi csa-
lódás.

Ha színvonalas, korszerű kérdésekkel
foglalkozó irodalmi és kritikai folyó-
iratot kíván olvasni, olvassa a

FORRÁS

havonta megjelenő számait. A legjobb
magyar írók tollából közöl elbeszélé-
seket, tanulmányokat, hozzászóláso-
kat, bírálatokat, elvi cikkeket. Szá-
montartja a magyar irodalmi élet s
a világirodalmi élet eseményeit.

Kérjen mutatványszámot a kiadólivaltól:
BUDAPEST, VII, DOHÁNY-UTCA 12 SZ.
A FORRÁS egy száma 2 pengő 50 fillér,
mindenütt kapható. Előfizetési ára egy évre
28 pengő, negyedévre 7 pengő 50 fillér.
Egy esztendő asztaláról sem hiányozhat!

DATAGRAM

Szépség, és fiatalosság

ellensége a fájdalom.

Fájdalmak,

rossz közérzet ellen

Pyramidon

TABLETTÁK

A mi kőművesünk sápadtan dőlt a kór-
ház megbarnult falának:

— Ajjaj ... ez az én szerencsém ...

— Gondoltam, ha már meg kell halnom,
legalább szép ruhában haljak meg, felvet-
tem a kisasszonyom legszebb ruháját ...

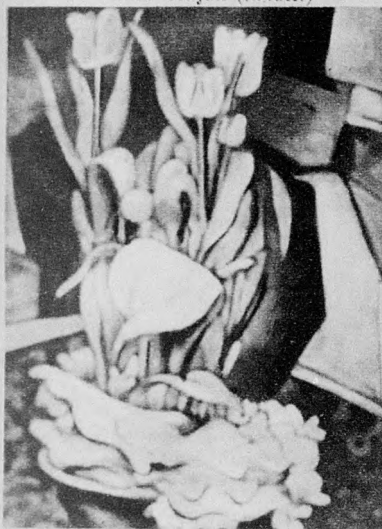
Mind a kettőjüket elengedték, miután
megszáradtak, de a leányt felírták és meg-
fogadtatták vele, hogy többé nem tesz
kísérletet az öngyilkosságra.

— Nem teszem — mondta őszintén a
lány. — látom, szebb és külön legény is
van a világon, mint az a kajla Józsi — és
esillogó szemmel nézte a sápadó kőmű-
vest. — Tán csak nem haragszik rám, —
állt meg előtte, amint megint a hídhoz érték,
— ha haragszik és most nyomban nem csó-
kol meg, maga szép fiú, akkor beleugrok
a vízbe ...

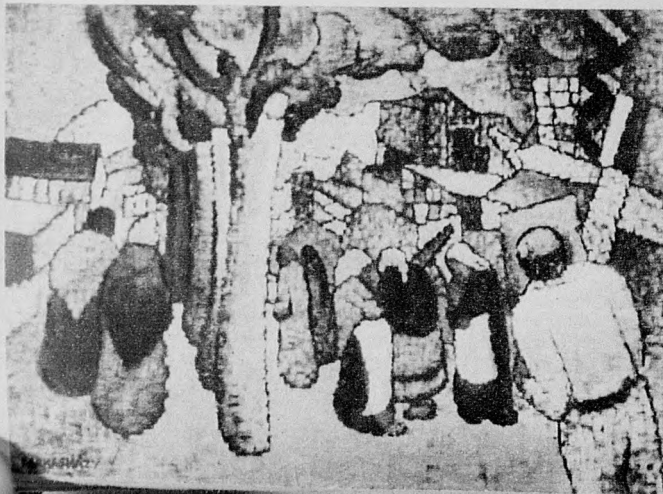
Mit tehetett a kőműves, megcsókolta, a
a lány visszacsókolta és az lett a vége.
hogy már nem is kellett biztatni a kőmű-
vest, hogy adja már a csókot, elvégre még
rajta volt az a szép úriruha a lányon és a
gyenge viola illata szállt ...

Donner—Farkasházy művel-
ből: Hajón (fadofit)

Farkasházy Miklós: Tulipán
(pasztell)

A vázlattól a kész műig

Képzőművészeink soha nem jutottak el a nagyközönség érdeklődésének olyan fokú megnyilvánulásáig, mint amely például divatos színésztárjaink életét, munkáját kíséri. Pedig munkájuk legalább ennyire megérdemelné az érdeklődést, hiszen alkotásukkal ők is tevékeny részei nemzeti kultúránknak s műhelytitkaik vannak olyan izgalmasak, mint egy-egy színházi vagy film-produkció. Donner Gertrud Mária és Farkasházy Miklós most műteremkiállításukon fényesen bizonyítják ennek a tételnek igazságát. A kitűnő szobrásznő, akinek különösen herendi porcellánjai tették ismertté nevét, Farkasházy Miklóssal, a festővel azt igyekszik bemutatni ezen az intimhangulatú kiállításon, hogyan születik meg a műalkotás, miként lesz a művész első, homályos vázlatából kész befejezett mű. A téma lenyűgözően érdekes, hiszen a kis vázlatrajzok apró, körvonalait csak sejtető gipszminták az alkotóművész legbensőbb lelki mechanizmusába enged betekintést. Donner Mária plasztikai, különleges „fadofit” kerámiai nemesak az érdeklődő laikusnak, de a mesterség titkait kutató művésznek is sokat árul el a mű születéséről. Farkasházy Miklós kedvelt anyaga a

pasztell, melynek törvényeit megcáfolyva a leg-erősebb hatásokat, a legkeményebb kontrasztokat is ki tudja hozni problémákat felvető és megoldó képein.

Az érdekes és tanul-
ságos műteremkiállít-
ásnak nagy sikere van
s ez a siker örvendetes
jele annak, hogy a mai
közönség igyekszik el-
mélyülni az igazi mű-
vészetet ígérő alkotások
szemléletében.

György László

Donner Gertrud :
Szent Erzsébet

Farkasházy Miklós :
Munkásasszonyok pihenője
(pasztellfestmény)

A MAGYAR TÁJKÉP MESTERE

MÉSZÖLY GÉZA 1844—1887

A festészet multszázadi fejlődésében a magyar művészek is komoly szerepet játszottak. Hamar megértették azokat a törekvéseket, melyek újszerű szemléletükkel, friss szempontjaikkal fokozatosan kialakították a modern stílust. A művészettörténet nagy korszakai után a közelmúltban

járt a szabadba dolgozni, az csak lehetőséget jelentett a számára, alkotás közben viszont átalakította tapasztalatait a tónusok és sugarak pikturális értékének megfelelően. Kereste a tűző napot, a tükröző vizet, alkonyban aranyló párákat, a fülledt vihar előtti félhomályt s mindebben a légköri változások színjátékát figyelte. Igazi plein-air festővé vált.

Szinyeyi-Merse Pállal egyidőben jutott el eredményeihez. Az ő sorsa se fordult jobbra nagy kortársáénál. A Majális festője, húsz évre visszavonult az értetlenség elől; Mészöly ugyan sikerek között élt, de nem kevésbé magányosan. Hódolói rosszul értelmezték kezdeményezését, a külsőségeikért dicsérték s nem vették észre festményein a művészi forradalmat. A külföldi vásárlók a magyar táj exotikumáért vették a képeit s nem festészeti újdonságaiért. Pedig ép ebben rejlik egyedülálló képessége, hogy nemcsak tárgyi hűséggel festegette a hazai vidékeket, de rendkívüli jellemző erővel is.

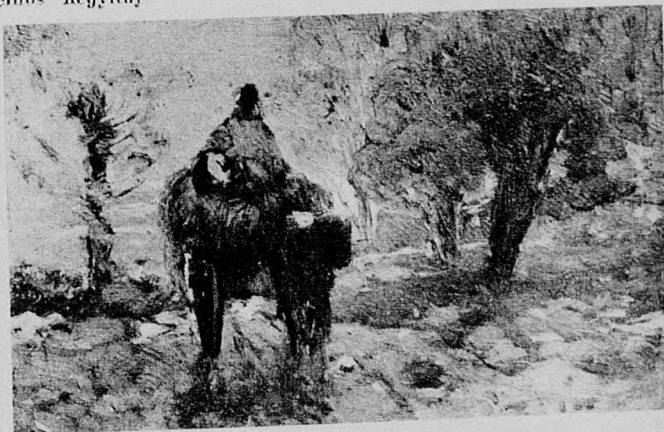
Pogány Ö. Gábor

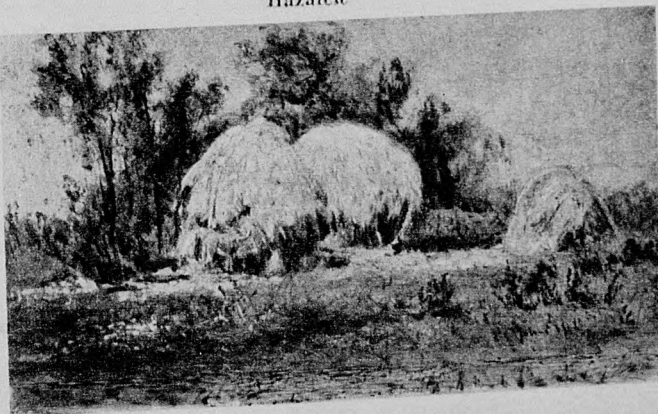
Mészöly Géza műveiből: Fehős hegytűj

a színek használata gazdagabbá lett, az ábrázolás mozgékonyabbá, a szerkesztés változatosabbá. Egészben véve a természet romlatlan erői érvényesültek a festő tevékenységében, ami végtelenül sokoldalú lehetőséget biztosított a műfajnak.

Ebben a felszabadításban nagyszerű munkát végzett Mészöly Géza. Megértve a korabeli realizmus erőit, a tiszta festőiség kifejezője lett. Atmoszférikus megoldásai, világítási problémái az első impresszionisták közé sorolják. A lebegő árnyalatok, finom hangulatok mestere volt, aki a fény tűnékeny és villanó hatásai között kereste feladatát. Megérezte, hogy a valóság a maga hamisítatlan jelenségeivel és tünényeivel kiválóan alkalmas művészi élményekre, de azt is vallotta, hogy a közvetlen benyomások között válogatni kell, ha méltó témát keresünk. Amikor ki-

Haza felé

Szénaboglyák

Máglya

IRTA: SZEGEDI ISTVÁN

Mily tőrés-togadás, negyven éves volt, sem több, sem kevesebb, ezt pontosan megtudta állapítani.

Születése napját mutatta a keresztlevele, óráját megőrizte a családi hagyomány. Még élénken áll emlékezetében a gyermekkori, diós tortailatú születésnap, amikor édesanyja ölébe vette a szösze fejét és úgy mondogatta:

— Bizony, fiam, úgy emlékszem, mintha ma lett volna. Vasárnap jöttél a világra, pontosan fél négy órakor.

Az óra most hármat mutatott, kis idő múlva három órát és 10 percel.

Felemelkedett az öblös karosszékéből, amelyben üldögélve, születésnapok szokása szerint, emlékeiben kotorászott. A szoba egyik sarkában zsámoly állott, édesanyjának a zsámolya. Erre a bútordarabra kényes volt. Nem volt pedáns ember, de a zsámolynak makulatlan tisztaságban kellett ragyognia és mindig ugyanazon a helyen kellett állnia. Takarítóasszony ellehetelt nála évekig, de ha a zsámoly körül a legkisebb zavar támadt, az asszony röptül és jött helyébe másik.

— Tudja, lelkem — magyarázta az asszonynak, — szeretem, ha ez a zsámoly tiszta és akarom, hogy tiszta legyen. Erre nagyon vigyázzon. És ez a helye neki, lássa, itt kell

neki állania. Azért — tette hozzá részletezve és kissé fontoskodva, — mert otthon, az anyám házában is így állott, így a sarokban. — De ezt már inkább csak magának mondogta.

Ezt a zsámolyt vette most elő és odahelyezte a kályhához. A hűvös napra tekintettel, már ebéd előtt befűtetett, most bőséges parázs duruzsolt a kályhaajtó rácsa mögött. Letette a zsámolyt és hosszú pillantást vetett a parázs kihűnyő-felvillanó tűzijátékába.

— Fanyar mulatság — ötlött az eszébe és kissé felhősen elmosolyodott.

Azután íróasztalához lépett. Az íróasztalon szép sorjában különböző iratesomók heverték. Rögtön látni lehetett, hogy gondos rendezés előzte meg összegyűjtésüket. Amikor odalépett az asztalhoz, kis felhő vonult el homlokán. Itélőbírák homlokán lehet látni ezt a felhőt, amikor, kénytelen-kelletlen, halátos ítéletet kell kimondaniok a delikvensre. Egy kicsit, sőt nagyon is berzenkednek az egészszól, de hivatásuk parancsol és nem térhetnek ki ez elől a parancs elől.

Hát ilyen volt az arca.

Még egyszer szemügyre vette az iratesomókat. Önmagában ismételtette a tartalmukat, ellenőrizve, vajjon nem maradt-e ki valami.

— Levelek — mondotta inkább önmagának. — Fényképek — mondogatta, miközben az ügyeit, emlékezzen, végig simította az iratesomón. — Tüncrendek — szölt mosolygva, de azután elharapta ezt a mosolyt, mint ami nem illett a helyzet komolyságához.

Felnézett a nagy álló órára, amelyik még otthon mutatta neki a múlt időt. Három perc híja volt a fél negynek. Cigarettára gyújtott. A hamut bedobta egyenesen a tűzbe. Amire a cigaretta végetért az óramutató fél négy órához ért.

Gondosan, pontos hivatalnoki lelkiismeretességgel vetelte egymásután a tűzbe az egybefűzött csomagokat. Nem érzett semmi különösebb fájdalmat a szíve körül.

— Hiába — negyven éves lettem, itt végre is rendet kellett teremtenem. Ez így nem mehet tovább.

Megsímogatta a zsámoly szélét. Eszébe jutottak azok a percek, amikor ezen a zsámolyon ült és fejét az édesanyja ölébe hajtotta.

— Valami olyasmi kellene, valami hasonló. Nem érzelt különösebb megalottságot. Olyan világosan állott előtte az egész, szinte szárazon, mint valami hivatalos végzés.

— Az ember negyven éves lesz és megtámadja a magáragyottság érzése — mondotta ki az ítéletet, amelyet önmagáról fogalmazott meg. Felállt a zsámolyról és járkálni kezdett a szobában. Ujra cigarettára gyújtott. Bosszankodva nézte a füstjét és dohogott.

Nyugodtan rábizhatja

gyermek bőrének ápolását a Vasenol készítményekre, melyeknek specialitása a bőrazonos zsiradékanyag. Mindennapos használatra a Vasenol gyermekpudert, míg különlegesen szárazbőrű gyermekek számára a Vasenol krém, vagy Vasenol olajat használjuk.

Vasenol

gyermek-puder, krém, olaj

— Mennyit cigarettázom, mennyi pénzem megy így el a füstbe és mennyi egészségem van oda. Az ördögbe is, már az egészségemmel is kell törődni. Hiába, eljár az idő.

Most abbahagyta a járkálást és leült az íróasztalához. Ez a mozdulata mindenkor azt jelentette, hogy nagy elhatározások előtt áll. Egész eddigi iffjúkorát azzal töltötte el, hogy rossz véleményrel volt a tanácsolt házasságokról. Ez a Klárka nem egészen szép, nem egészen fiatal, nem egészen gazdag. Mit legyen az ember negyven éves korában?

Megint felugrott a helyéről. Odasietett a kályha elé. Egész ifjúsága, szerelmeslevelestől, táncrendestől, báli meghívóستól, már csak pernye volt, még hamu is alig maradt utána.

Az ajtón csengettek. Keltelenül figyelt fel az éles csengetyűszóra. Kellemes meglepetésére Bandi állt előtte. Bandi, húsz éven át legműbb kísérője és barátja. Valami lapos, kerek csomagot húzott elő a kabátja zsebéből:

— Ha jól számítom, öregem, ma vagy harminc éves. Tudod, nem állok valami jól anyagiakban, ezen a kis valódi barackpálinkán kívül csak ezt a tíz esztendő tudom ma neked ajándékozni.

És már nyújtotta is át az üveget. Most egyszerűen egészen más hangulat vált úrrá fejlet. A szíve megsajdult egy kicsit és odapislogott az éppen eltűzött ifjúságra, amelynek pernyéje gyászkerettel vonja be a mai ünnepi délutánt.

— Hát tudod, Bandikám, ennek a tíz esztendőnek örülök a legjobban. A mai napon éppen nagy hasznát tudom venni.

— Ne félj semmit, Lacikám — szólt a vendég, — amíg engem látsz, addig nem halsz meg.

Laci elmosolyodott és odalépett a pohárszékhez, hogy két kis poharat vegyen elő. Rögtön töltött is az ajándék-barackból és odahelyezte a vendég elé a kis ezüsttálca-ra.

— De már akárhogy is, erre iszunk egyet — mondotta a házigazda. — Koccintottak és ittak.

A történetet reggel két órakor kell folytatnom, mert a közbeeső idő lényegtelen dolgokkal telt el, amíg a következőből amúgy is ki-derülnek.

Laci bérautón érkezett haza és a házfelügyelő halhalós támogatásával sikerült neki lakására feljutnia.

Másnap korán reggel, úgy déli egy óra tájban ébredt fel és pillantása a nyitott kályha-ajtón át annak ásitó torkára esett.

— Hiába minden — motoszkáll, a fájós fejében a gondolat, — negyven és — és pont. Lassan, komótosan rendbeszedte magát. Meg is borotválkozott, a takarítóasszonnyal behozta reggelijét, elfogyasztotta és elszívott egy cigarettát.

Azulán felállt, leült az íróasztalhoz és a Klárka kedves édesanyjának udvarias hangú rövid levelet írt, amelyben másnap déli tízenként órára bejelentette látogatását. Fontos családi ügyben.

Ami ezután történt, az már nem tartozik senkire. Laci bevonult a házasmemberek közé és mi, barátai sem tartjuk őt többé számon. Mit törődjék vele a nagyjérdemű közönség.

Színésznők válaszolnak

Színésznőink százával kapják naponta a legkülönbözőbb leveleket és a levélírók gyakran nem is sejtik, hogy a művésznő minden szabad perce együttvéve is kevés lenne az összes levelek megválaszolására. Elhatároztuk, hogy segítünk nekik! Három közkedvelt színésznőnk a lap hasábjain válaszol egy-egy olyan levélre, amelyben bizonyosan nagyon sokan felismerik a maguk problémáját.

(d. l., Budapest.) ...egy idő óta minden megváltozott. A férjemet mintha kieserelték volna, gyakran jár el esténként és bár sejttem a változás okát, tanácstalanul állok az új helyzet előtt.

Atérzem a fájdalomra. Asszonyom, de a helyzetét nem látom olyan reménytelennek. Azt ajánlom, fordítson fokozott gondot a megjelenésére, az öltözködésére, hajára és főképpen az arcára. Ha vetélytársnője szép, nem baj, — akarjon és legyen Ön még szebb! Ma már ez sem lehetetlen! Használjon Hormocith B. krémet, — kipróbált és bevált kozmetikai szerem, — amely nagyobb és gyors hatásával talán sokkal rövidebb idő alatt, mint gondolná, megoldja az Ön problémáját is. En bízom a sikerben.

Honoly Hanna

(s. r., Szeged.) ...még csak a negyvenedik évem felé közeledek és a napokban megdöbbenve fedeztem fel a szemeim és a szám körül azokat az apró gyűrődéseket, amelyek, sajnos, önkénytelenül is a fiatalság és a szépség elmúlását juttatják eszembe...

Higye el, Asszonyom, tökéletesen igaz az az aforizma, hogy „minden nő olyan idős, amennyinek kinéz!” Használjon valami nagyon jó bőrtápláló krémet, amellyel egész biztosan meghosszabbíthatja a fiatalság biztosa meghosszabbíthatja a fiatalság éveit. En a Hormocith B. krémet ajánlom, amely egész speciális bőrtápláló anyagot tartalmaz és amely szerintem a világ legjobb bőrtápláló krémje.

(r. m., Kolozsvár.) Valósággal a legrosszabb érzelmi érzésem van a betegesen száraz és érzékeny arcboróm miatt, amely — úgy érzem — fájódságával és élettelenységével az egész megjelenésemet lerontja.

Asszonyom, azt hiszem, hogy a fáktól nem látja az erdőt. Bizonyára Ön is hallott már a Hormocith B. krémről, amelyet egyenesen a szárazarcbőrű nők számára hoztak forgalomba és amelyet ma már a legkiválóbb bőrgyógyászok ajánlanak. Mi, színészek is rendszeresen használjuk és elárulom Magának, hogy Pesten ma valóságos Hormocith-láz van.

Gyordy Sella
A jövőben ismét közlünk válaszokat.

A DÉLIBÁB HUMORA

Zenebarát

A kis koresma asztalánál egy dühös öregúr üldögél. A korcsmában egy hegedős és egy zongorista muzsikál vadul. Az öregúr magához intli az egyik művészt és ezt kérdi tőle.

— Mondja, maguk tudnak olyat is játszani, amelyet a vendég kér?

— Oh, hogyne kérem!

— Akkor ill van egy pengő és üljön le a barátjával snpaszizni.

Gyors kiszolgálás

Pincér: A mi éttermünknek híres specialitása a esiga.

Vendég: Oh, tudom. Ismerem én ill a kiszolgálás tempóját.

EGY KIS TÉVEDÉS

— Jaj, boesánat uram, én a férjemet vártam...

(Koralle)

Gyermekszáj

A tanító úr Afrikáról mesél a gyermekeknek az iskolában. Többek között megemlíti az emberevőket is. A kis Kovács Pista ragyogó képpel ugrik fel a padból.

— Tanító bácsi én ismerem egy emberevőt.

— Ki az?

— A házmesterünk. Hallottam, amint azt mondja a családunknak, hogy megeszi, ha sáros lábbal megy fel a lépcsőn.

KÓRHÁZBAN

— Elnézést kérek nővér, de a látogatóm elfáradt egy kicsit.

(Woche)

Tehetségtelen

— Igaz, hogy Kovács fia orvos lett?

— Igaz. De ez a fiú olyan tehetségtelen, hogy egész biztosan éhenhal ezen a pályán. Azt hallottam a szerencsétlenről, hogy egy-két kezelés után meggyógyítja a betegetek.

Szellemjárás

— Maga miért került börtönbe?

— Szellem voltam!

— ???

— Éjjel az egyik szállodából három lepedővel akartam meglépni. Sajnos, nem sikerült.

A Szerkesztőség üzeni

Be nem kért kéziratokat, rajzokat, fényképfelvételeket vissza nem küldünk, meg nem írunk, azokért semmilyen felelősséget nem vállalunk. Kérdésekre csak a rovatban válaszolunk, levélben még válaszbélyeg beküldése esetén sem adunk választ. Csak egy kérdésre válaszolhatunk.

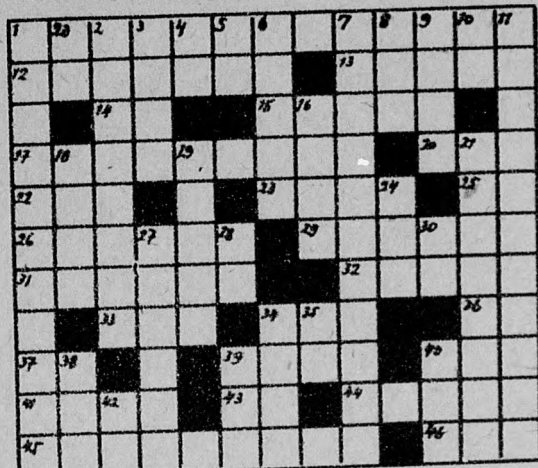
Sürgős. Dévényi Lacinak a Vígyszínházhoz írhat, Bp., V., Szent István-körút. — Szegény leány. Állást sajnos nem tudunk Önnek szerezni. Rajzait, melyekben tehetséget látunk, mutassa be valamelyik Önhöz közeleső iskola rajztanárának, aki bizonyára tud tanácsot adni továbbképzésére vonatkozóan. — Szőke Buci. Hajdu Annának írjon a rádióhoz, Bp., VIII., Sándor-utca 7. Ő majd elküldi a kért dalszöveget. — Példányszámvásárló. Ajtay Andor címe Bp., VIII., Sziget-utca 25. — Ferene Re-

zső. Szentmihályiné Szabó Máriának a szerkesztőségünkbe címezve írjon. Lakás-címét külön nem közölhetjük. Mi a leveleket azonnal továbbítjuk. — Teréz, Bonyhád. Ezek a versek bizony nem ütnek meg lapunk színvonalát. — Németh István hv. Simor Erzsébet, Hadapród-u. 4, Bulla Elma, Karácsonyi-u. 4a, Fényes Aliz, Hattyú-u. 21. — Életpálya. Forduljon részletes felvilágosításért az Országos Színészegyesület Színészképző Iskolájához, Budapest, VII., Dohány-utca 20.

Felelős szerkesztő: BIBÓ LAJOS, Szerkesztő: DÁLOKY JÁNOS
Felelős kiadó: PAIZS GÉZA, Kiadótulajdonos: Forrás Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. Budapest, VII., Dohány-u. 12.

KERESZTREJTVÉNY

Viszintes sorok: 1. Új Herzeg-darab címe. 12. Ajtót lezár. 13. Az északamerikai Nebraska-állam székhelye. 14. Azonos mássalhangzók. 15. Sárga festék. 17. Lakóhelyüket elhagyták. 20. Ilyen szülő is van. 22. Mar — olaszul. 23. Év — idegen nyelven. 25. Kétfőzve: esecsemőnyelv. 26. Szaga. 29. Nővelővel: gondozó. 31. Hozzá nem előkelő származású. 32. Hozzá nem érte. 32. Az ilyen viszony gyakori a kereskedelemben. 33. Kisközség Veszprém vármegye zirci járásában. 34. Művészet — latin. 36. Viszsa: erdőben sok van. 37. Idegen helyeslés. 39. Regények címlapján szerepel ez a szó, utolsó betűjén felesleges ékezet. 40. Belső szerv. 41. Hátulról támad. 43. Folyó nap. 44. Házállat himje. 45. A darab egyik női szereplője.

Függőleges sorok: 1. A darab egyik epizodistája (az SZ egy kockába írandó). 2a. Rag, re párja. 2. Időszó. 3. N. A. T. T. 4. Fordított keltes mássalhangzó. 5. Etelkészítő. 6. Idegen pénz volt. 7. Munkakép-telessége. 8. N. M. E. 9. Angol hosszmeccék. 10. Felkiáltó szócska. 11. A darab egyik gyermekszereplője. 16. K. A. F. A. 18. Szín. 19. Férfinév. 21. Atyám. 24. Lovversenyműző. 27. Nővelővel: ilyen növény a liliom. 28. Római

36. 23. 21.

péncz. 30. Er idegen rövidsége. 34. Kétszer az ezüst vegyjele. 25. Kereskedelmi rövidítés. 38. Női becéző. 39. Fohász, végén felesleges ékezet. 40. Királyné volt. 42. Véd.

BETŰREJTVÉNYEK

1 '''''''' aaa Seee	2 ii ⁷	3 aaaaaH ^{i-a}
4 du RE RE	5 iijjkll	6 is is

36. 13. 21.

A múlt számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése

K A L O T A S Z E G I M A
E L E P E D A L A K O D
L Á Z I T Ó J R O L O
L E T T R U K A N O N
E N N E J A D Ó Ó K
M E G A D Á S T O M P A
E V Z N A T T J U
T E B E L É D A L I B I
L Z L A V Ó R G I N
E T E L K A Á N E K E
N E P A L U G Y A N A Z

A 12. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Próza. 2. Engedetlen. 3. Holtomizlan. 4. Rejtelen. 5. Felkeres. 6. Ismétlet.

A DELIBÁB előfizetési ára: negyedévre 4 pengő 20 fillér, félévre 8 pengő 40 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 34 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Dohány-u. 12. Telefon: Szerkesztőség: 225-461. Kiadóhivatal (reklamációk): 223-882. 423-771. Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

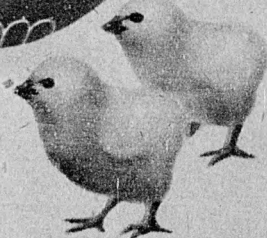
Házi kiadványa a DELIBÁB-ot, küldje ki a frontra harcoló katonáinknak. Továbbítja a Vöröskereszt Budapest, VIII. ker., Baross-utca 15.

Forrás Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. mélynyomása, Budapest

D-52AB0

*A legszebb
húsvéti ajándék*

Old Sandal Water

KÖLNIVIZ

KÉSZITI: M. ODOLMŰVEK, R. T. BUDAPEST X.